

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXV

Kaina 3c

Chicago, Ill., Pirmadienis, Spalių-October 24 d., 1938

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

No. 250

Algų-Darbo Valandų Įstatymas Įėjo Galion

PAKELS ALGAS 750,000 DARBININKŲ

Sutrumpins darbo laiką 1,500,000 darbininkų

WASHINGTON, D. C., spalio 23. — Naktį į pirmadienį, būtent naktį į spalio 24 d., įėjo galion algų-darbo valandų įstatymas. Jis padeda grindis, žemiau kurių negali kristi algos, ir nutiesia lubas, aukščiau kurių negali kilti darbo laikas.

Įstatymo esmė yra tokia: Per pirmuosius įstatymo veikimo metus darbo laikas bus 44 valandos savaitėje. Per antruosius metus darbo laikas tęsis 42 valandas savaitėje. Trečiaisiais metais ir toliau darbo laikas Jungt. Valstijose tęsis 40 valandų per savaitę.

Įstatymas nusako minimum algas — padeda grindis, žemiau kurių algos neprivalo kristi — 25 centus valandai pirmiems įstatymo veikimo metams. Antrajam laikotarpiui, šešeriems sekantiems metams, minimum alga nustatoma 30 centų valandai. Po to algų minimum bus 40 centų valandai.

Istatymas liečia darbininkus ir darbininkes, kurie dirba tarpvalstybinei pramonei. Kitaip sakant, įstatymas apima samdinius ir samdines tų pramonų, kurių produktai yra suvartojami ne vienoj kurioj valstijoje, bet ir išgabenami į kitas valstijas.

Viso tarpvalstybinę pramonę samdoma apie 11,000,000 darbininkų. Kai kurie tų darbininkų jau yra iškovoję ir didesnes algas ir trumpesnes valandas, negu algų-darbo valandų įstatymas siekia. Tačiau apskaičiuojama, kad deka naujo įstatymo 750,000 darbininkų ir darbininkių algos bus pakeltos, o kitų 1,500,000 darbininkų darbo valandos bus sutrumpintos.

Britanijoje auga baimė karo

LONDONAS, Anglija, spalio 23. — Chamberlain atvežė iš Municho Britanijai taiką — taip skelbė jo politikos garbintojai. Tačiau, trumpą laiką pasidžiaugę, Anglijos gyventojai vėl jaučia karo baimę. Stebėtojai sako, kad anglai mėgins išvystyti propagandą Jungt. Valstijų kooperavimui su Britanija laimėti ir demokratijai „išgelbėti“. Propaganda šiuo tikslu prasidėjo Winston Churchillio kalba, transliuota Amerikai per radiją sekmadienį, spalio 16 d. Jis pasiekė viršūnę ateinančią vasarą, kai Kanadoj ir Jungt. Valstijose lankysis Britanijos karalius ir karalienė.

Kai kurie anglai taip išsigandę nacių ir bolševikų pavojaus, kad svarsto klausimą, ar ne geriau būtų investuoti Anglijos kapitalus Kanadoje.

Benes atvyko į Londoną

LONDONAS, Anglija, spalio 23. — Pereitą šeštadienį į Londoną lėktuvu atlikę buvusį Čekoslovakijos prezidentą Edvard Benes. Čia jis pasiliks, o po to vyks į Jungt. Valstijas profesoriauti Chicago universitete. Benes pareiškė, kad jis yra pavargęs, labai pavargęs, ir tikisi susilaukti poilsio Anglijoje.

Chicagai ir apilinknei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Bendrai giedra; kilanti temperatūra popiet; silpnėję pietų vakarų vėjai pasikeis į vakarų vėjus; saulė teka 6:12, leidžiasi 4:57 valanda.

Japonai neužilgo paims Hankową

SHANGHAI, Kinija, spalio 23. — Japonijos karo vadovybė pareiškė sekmadienį, kad japonai neužilgo paims Hankową, Kinijos laikinąją sostinę. Japonų jėgos yra tik 30 mylių toly nuo Hankowo. Svetimoms valstybėms japonai patarė ištraukti savo laivus bent dešimtį mylių toliau nuo Hankowo, kad išvengtų nuostolių, kurie gali būti padaryti, kai eis mušiai Hankowui okupuoti.

Darbo Taryba apeliuoja į Vyriausią teismą

WASHINGTON, D. C., spalio 23. — The Federal District Court of Appeals Chicagoj, ryšium su Fansteel Metalurgical Corporation streiku vasario mėnesį 1937 m., išnešė sprendimą, kad kompanija turėjo teisę pašalinti darbininkus paskelbusius sėdėjimo streiką, ba jie užgriebę kompanijos sąvartį. Nacionalė Darbo Santykių Taryba Apskrities Teismo sprendimą apeliuoja į Jungt. Valstijų Vyriausią teismą.

Jau kelia riaušes prieš žydus Čekoslovakijoje

PRAHA, Čekoslovakija, spalio 23. — Pereitą šeštadienio vakarą čia buvo surengtos riaušės prieš žydus. Tai pirmą kartą demonstracija Čekoslovakijoje nuo to laiko, kai ji tapo sudraskyta. Demonstraciją surengė studentai studijuoją advokatūrą, prie jų prisidėjo advokatai, studentai medikai ir jauni daktarai. Demonstruotojų šūkis buvo: „Lauk žydus! Čekoslovakija priklauso čekoslovakams.“

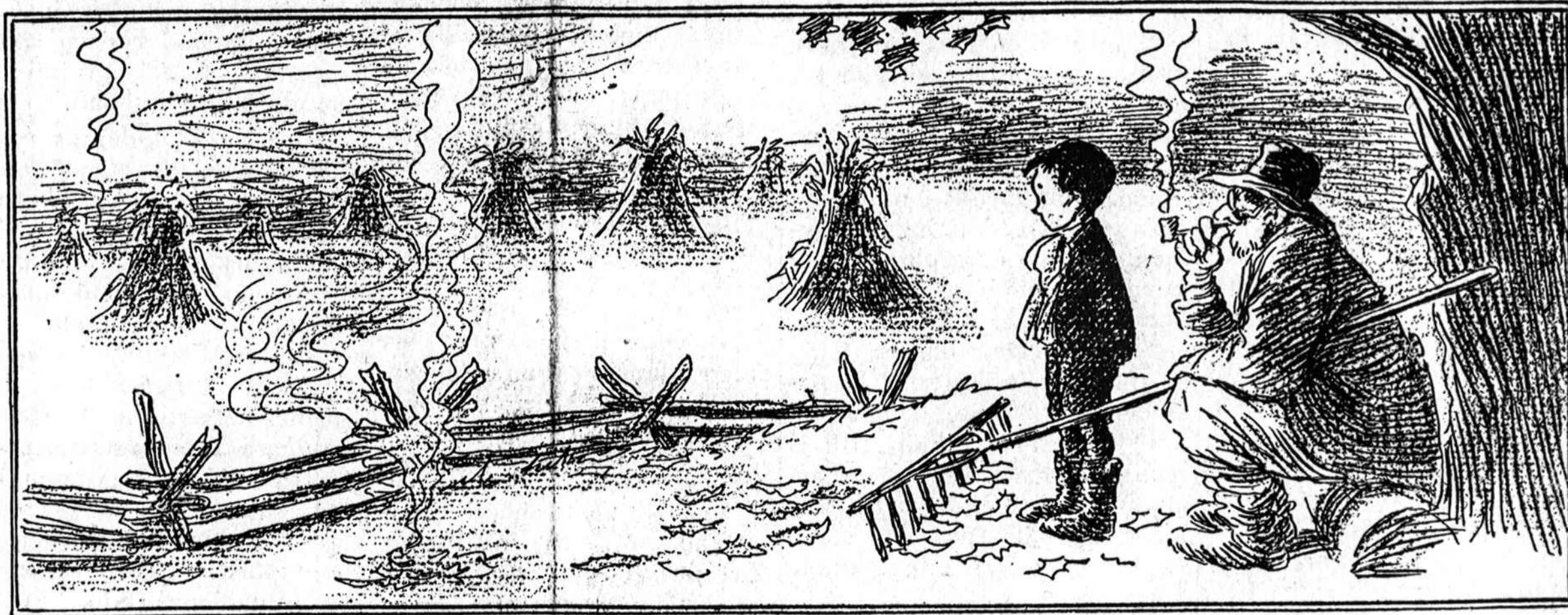

INDIJONŲ VASARA

[Imta iš Chicagos "Tribune". Art. J. McCutcheono piešiniai].

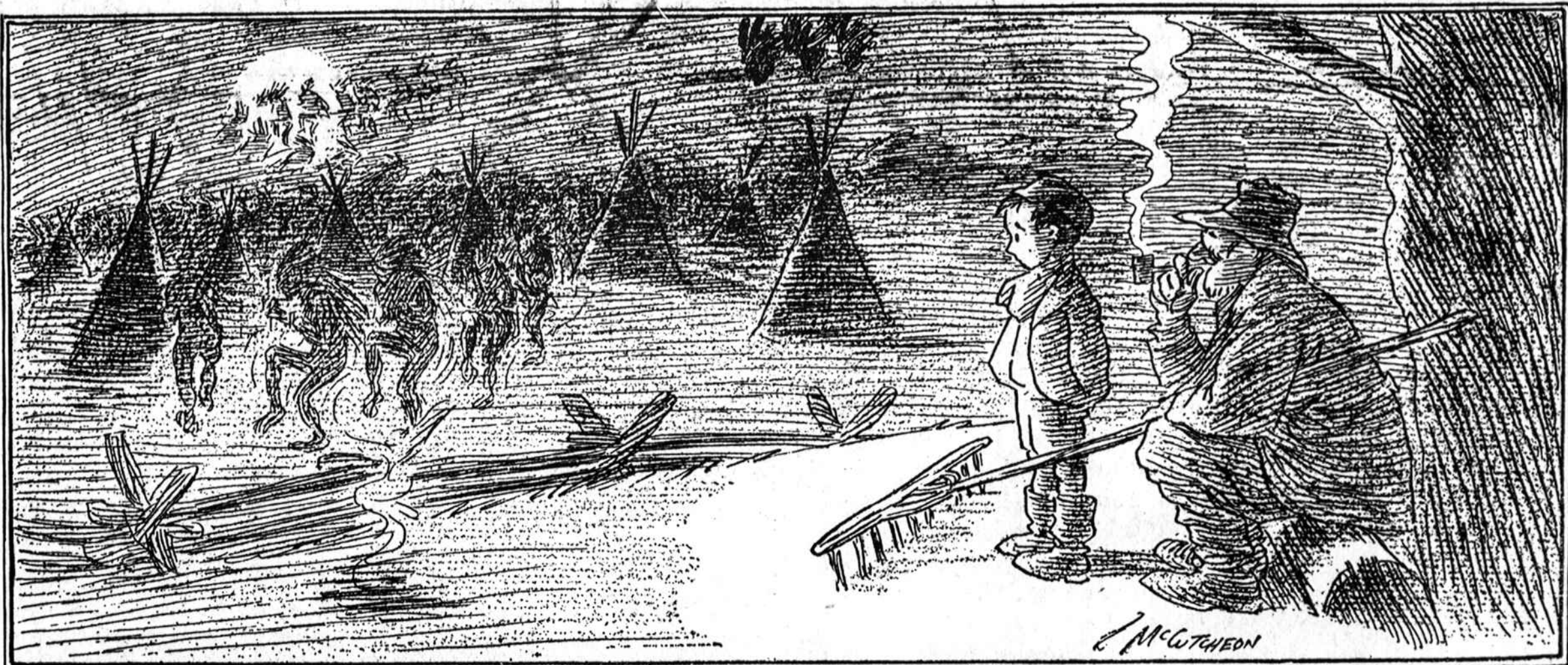
— Taip, taip, sunaitėli: tai tikroji „Indijonų vasara“. Tik tu, vaikel, nežinai, kas ji yra—tu dar mažas, nežinai, kaip kas buvo. Klausyk, aš tau papasakosiu.

—Matai, Indijonų vasara tai toks metų laikas, kuomet indijonai, išsiilę savųjų vietų, sugrįžta į jas savo žaislų žaisti. Jie sugrįžta visados rudenį,—kas metai rudenį. Mat, senai senai,—tuomet nė tavo tėtės, nė mamos dar nebuvo

—Ale kas metai, rudenį, ve apie šitą laiką, jie vėl čia sugrįžta, vadinasi, ne tie gyvi indijonai, bet, taip sakant, jų dvasios... Ir dabar čia jie yra. Žiūrėk į laukus,—gerai išžiūrėk. Matai tą melsvą ruką, tokį skystą, lengvutį ruką laukuose. Tai indijonai, taip sakant, indijonų dvasios... Daug jų, nesuskaitoma daugybė. Jie sulėkė čia,—sulėkė ir dabar siaučia, žaidžia, šoka, vakaro saulutei nekaitriai šildant ar šviečiant. Taigi. Tas melsvas rukas, kurį mes kaip kokį skystutėlį dumą visur laukuose matom, tai ne kas kita, kaip tik sugrįžusių indijonų dvasios. Visur aplinkui jų pilna.

—Žiūrėk, ve, į laukus. Matai ten tuos smailius kupstus? Atrodo, tartum tai būtų kukuruzos gubos, ar ne? Ale ištikrųjų tai indijonų šėtros. Tu matai jas—tik gerai išžiūrėk. Tikriausias indijonų šėtros. O tas dumų kvapas, kur suodi ore, tai pareina nuo ugniakurių, kur jie laukuose kurena ir apie kuriuos jie besisukdami savo pypkes ruko. Kiti sako, kad tai esą žmonės lapus degina. Ne. Aš tau sakau: tai indijonai ugnis kurena, o aplink tas ugnis jie savo šokus šoka.

—Šią naktį, kai iš už anų antai kalnų mėnulis išsiritęs patekės ir visi laukai nušvis mėnėsiena, tu ateik čionai ir galėsi aiškiai išvysti ir indijonų ir jų smailiasias šėtras. Aiškių-aiškiausia pamatysi.

—Tu, vaikel, matai, kaip apie šį metų laiką lapai ima raudonuoti? Tai dar vienas raudonųjų indijonų ženklas. Mat, kai kurio indijono dvasia siausdama ir šokdama pailsta, ji pakyla ir nutopia ant lapo ilstis... Ir karts nuo karto tai vienas tai kitas lapas nebeišlaiko kurio nors indijono

dvasios, lužta ir plasnodamas krinta žemyn... Štai, ir čia ve vienas nukrito. Matai, koks jis raudonas? Tai nuo to raudono dažo, kur indijonai išsitepa, kada jie ruošiasi į karą.

—Neužilgo tie indijonai, vadinasi, tos indijonų dvasios vėl pasišalins,—grįš į savo laiminguosius medžiojamuosius laukus,—aš nežinau, kur jie yra. Bet kitais metais, pamatysi, jie vėl čia bus; laukai vėl pasidengs melsvu kai dumai ruku, vėl kurens savo ugnis ir šoks apie jas savo šokus, kaip jie dabar kad daro...

3 valstybių sutartis pirmoj vietoj

BERLYNAS, Vokietija, spalio 23. — Adolfas Hitleris šiuo laiku labiausiai rupinasi padaryti Britanijos, Italijos ir Vokietijos sutartį, prie kurios prisidėtų ir Francuzija. Danzigo ir Lenkijos koridoriaus ir Klaipėdos klausimus jis palikęs laikinai trijų valstybių sutarties užnugary.

Chiang Kai-shek ieškas taikos

SHANGHAI, Kinija, spalio 23. — Pranešama, kad pereitą šeštadienį į Hong Kongą atvyko Kinijos diktatorius Chiang Kai-shek. Jo atvykimo tikslas buvo pasitarti su Britanijos ambasadorium apie galimumą tarp Kinijos ir Japonijos.

Puga Michigan, Wisconsin ir Minnesota valstijose

MILWAUKEE, Wis., spalio 23. — Sniego puga siautė Michigan, Wisconsin ir Minnesota valstijose pereitą šeštadienį. Kai kur sutrukdė transportaciją ir nutraukė elektros bei telefono ir telegrafo laidai.

Canton dega

CANTON, Kinija, spalio 23. — Sekmadienį kilo gaisras Kantono biznio sekcijoje. Gaisras sunaikino ketvirtainės mylios plotą. Jis grėsė tarptautiniam settlementui, kuriame gyvena svetimšaliai, bet vėjas pakripo į kitą pusę ir tarptautinis settlementas išliko nepažeistas. Atrodo, kad miestą padegė kinai, nes gaisras kilo keliolikos vietų.

Vyriausybė grumuoja Dėl audros 100 žuvu Juodojoje Juroj

PARYZIUS, Francuzija, spalio 23. — Francuzijos ministrai taryba įspėjo amunicijos darbininkus, kad ji baus juos, jeigu darbininkai atsisakys dirbti amunicijos ir ginklų imonėse 45 valandas savaitėje. Darbininkai reikalauja 40 valandų darbo savaitės.

Areštavo 5 viršinkus Maskvoj

MASKVA, Sovietų Rusija, spalio 23. — Čia areštuoti penki maistui ir kurui parupinti organizacijos viršinkai ir tuos skaičius darbininkų. Visi kaltinami tuo, kad sabotavę parupinimą ir paskirstymą daržovių, o taipgi kuro Maskvos srityje.

Užmušė 35 arabus

JERUZALĖ, Palestina, spalio 23. — Britų lėktuvai pereitą šeštadienį užmušė 35 arabus sukilėlius. Britai stengiasi nuslopinti arabų sukilimą pirmą prastą orą prasidės.

Vengrijai nepriimtinas Čekoslovakijos pasiūlymas

BUDAPEST, Vengrija, spalio 23. — Diplomatinioose rateliuose kalbama, kad Vengrija atmes paskutinių čekų-slovakų pasiūlymą taikos. Vengrai sutinka, kad tame pasiulyme čeko-slovakai žada daugiau, negu pirmesniuose, tačiau vengrams tokių nuolaidų vis nepakanka.

AUSTRIJOS KUNIGAI IŠEJO PRIEŠ KARDINOLĄ

SIMTAI KATALIKŲ KUNIGŲ REIŠKIA ISTIKIMUMĄ HITLERIUI

VIENA, Vokietija (buvusioji Austrija), spalio 23. — Nacių dienraštis „Voelkische Beobachter“ pereitą šeštadienį atspausdino manifestą, kurį pasirašo keletas šimtų katalikų kunigų visoje Austrijoje. Manifestas reiškia pilną ištikimumą Hitleriui ir nacių Vokietijai. O kadangi kardinolas Innitzer kovoja prieš nacius, tai reiškia, kad tie kunigai išėjo prieš kardinolą.

Kalifornijos darbininkai nupeikė Greeną

SAN FRANCISCO, Cal., spalio 23. — ADF prezidentas Wm. Green neseniai patarė Kalifornijos organizuotiems darbininkams remti kandidatūrą gubernatoriaus Frank Merriamo naujam terminui. San Francisco Centralinė Darbo Taryba, atstovaujanti 100,000 darbininkų, 160 balsų prieš 98, nubalsavo remti ne Merriamą, bet Culbert L. Olsoną kandidatūrą. San Francisco darbininkų atstovų žygis interpretuojama kaip nupeikimas William Greenui.

Daladier atlaiko poziciją senato rinkimuose

PARYZIUS, Francuzija, spalio 23. — Francuzijos senatas turi 314 narių. Sekmadienį per rinkti 97 senatoriai. Pirmieji rinkimų daviniai rodė, kad radikalų socialistų partija, kuriai priklauso premjeras Daladier, balsavimuose išlaiko partijos reprezentacijos tvirtumą. Municho sutartis ir kiti įvykiai matomai nepadarė žymios pakaitos balsuotojų nusistatyme.

Čekai užmušė 12 vengrų teroristų

PRAHA, Čekoslovakija, spalio 23. — Dvylika vengrų teroristų ir vienas čekas žandaras užmušti kautynėse prie Berehovo, pietų Slovakijoje.

Užmušė 35 arabus

JERUZALĖ, Palestina, spalio 23. — Britų lėktuvai pereitą šeštadienį užmušė 35 arabus sukilėlius. Britai stengiasi nuslopinti arabų sukilimą pirmą prastą orą prasidės.

ROMA, Italija, spalio 23. — Artimojo ateity Amerikos lakunas, pulk. Charles Lindbergh ketina atlankyti Italijos lėktuvų dirbtuves.

Dabar SEKMADIENIAIS Naujienų Raštinė BUS ATIDARYTA

NUO 9 VAL. RYTO IKI 1 VAL. POPIET.

KITOMIS DIENOMIS — ATIDARYTA NUO 8 VAL. RYTO IKI 8 VAL. VAKARŲ — NAUJIENŲ ADM.

A. CONAN DOYLE

Vertė MIKAS SILEIKIS

Kruvinos Studijos

DALIS I.

(Perspausdinta iš Jono H. Vatsono, M. D., armijos medicinos departamento atsiminimų.)

(Tęsinys)

Trumpai jam papasakojau savo nuotykius, bet vargiai jis tegalėjo daug ką suprasti iš mano paviršutiniško pasakojimo, kol mudu pasiekėme vietą.

"Vargšas!" ištarė jis išklaušęs mano pasakojimo apie visokias nelaimes. "Ka jį manote dabar veikti?"

"Ieškau vietos, kur galėčiau apsigyventi," aš pasakiau. "Bandau išspręsti problemą, ar kar'ais negalėčiau surasti tokią, kuri būtų patogi ir nebrangi."

"Keistas dalykas", pastebėjo mano kompanionas, "šandien tu esi antras žmogus, kuris pavartojo tokį pat išsireikimą."

"Kas jis toks?" aš paklausiau.

"Žmogus, kuris dirba chemijos laboratorijoje ligoninėje. Šį rytą jis dejavo, kad negali rasti kompaniono, kuris galėtų pasidalinti su juo gražius kambarius, kuriuos jis esąs radęs ir kurie truputį perbrangūs jo kišenei."

"O-o-o!" aš surikau, "jeigu jis tikrai nori pasidalinti su

kuo tuos kambarius ir išlaidas, tai aš esu pasirėngęs. Be to, aš noriu turėti draugą, kad nebūčiau vienas."

Jaunas Stamfordas kažkaip keistai pažvelgė į mane per savo vynuogių spalvos akinus. "Tu dar nepažįsti Šerlako Olms'o," pasakė jis; "gal būtų, tu nenorėtum būti nuolatiniu jo kompanionu?"

"Kodėl gi ne, ar kas tam priešingas?"

"O, aš nesakau, kad kas nors būtų priešingas. Jis truputį keistas savo idėjomis ir sumanymais—kai kuriose mokslo srityse didelis entuziastas. Kiek aš jį žinau, jis yra rimtas žmogus."

"Medicinos studentas?" aš paklausiau.

"Ne—aš nežinau, ką jis tikisi atsekti. Aš manau, kad jis yra gerai susipažinęs su anatomija. Be to, jis yra pirmos rūšies chemikas; bet kiek aš žinau, jis niekuomet sistematingai nesimokė medicinos. Moksle jis yra labai paviršutiniškas ir ekscentriškas, bet jis savo žinojimu yra daug ką pralenkęs ir ne vieną savo profesorių galėtų nustebinti."

"Ar jį niekuomet nepažįsčiau?" aš paklausiau.

"Ne. Jis ne toks žmogus, kad lengvai prisipažintų. Bet juk ir be to galima patirti jo norus net tuo atveju, kai jis juos slepia."

"Aš norėčiau jį matyti", aš ir vėl pasakiau. "Jeigu man tiktų kambario pusininku gyventi, aš pasirinkčiau toki žmogų, kuris yra ramus, rimtas ir mokslingas. Aš dar nesu tiek stipras, kad galėčiau pakęsti triukšmą ir nuotykius. To man jau pakakė Afganistane, kurio užteks ir visam mano gyvenimui. Bet kaip aš galiu susitikti su tuo jūsų draugu?"

"Jis tikrai bus laboratorijoje", aš kartojo mano kompanionas. "Jis kartais savo būto vengia per savaites laiko, arba nuo ryto iki vakaro dirba ligoninės laboratorijoje. Jeigu jūs norite, tai mudu galime tuoj po pietų pas jį nuvažiuoti."

"Suprantama", aš atsakiau ir mūsų pokalbis pakrypo kiton pusėn.

Kai po pietų iš Holborno res'orano mudu vyko į ligoninę, Stamfordas malonėjo man suteikti daugiau smulkesnių apie dženelmeną, su kuriuo aš tikėjau būti kambario dalininku.

"Tu nekalinki mane, jeigu su juo nesusitaikytum," jis pastebėjo. "Aš nieko daugiau apie jį nežinau, kaip tik iš trumpų susitikimų, retkarčiais laboratorijoje arba kur kitur. Tu pats išskleisti tą argumentą, tai negali laikyti mane atsakingu."

"Jeigu mudu nesusitaikytum, bus lengva persiskirti," aš atsakiau. "Man atrodo, Stamfordai", aš priduriau stebėdamas savo kompanioną, "jūs turite kokią nors priežastį nusiplauti rankas nuo šio reikalo? Argi, šito žmogaus temperamentas toks baisus, ar kas kita yra? Tamsta nebūt toks iškalbingas."

"Nėra lengva išreikšti neišreiškiamą dalyką," jis' atsakė nusijuokdamas. "Olms'as truputį per daug moksliškasis dėl mano skonio—primenąs šaltakraujį žmogų. Aš įsivaizduoju, kad jis geriausiai savo draugui išdrįstų duoti daržovių alkaloido su blogais linkėjimais, suprantai, bet paprastai be įkvėpimo, kad gauti akuratišką nuovoką dėl efekty. Darant jam teisingai, aš manau, kad jis pats priims su pasirošimu. Pasirodo, jis kankinasi dėl galutinio ir tikro žinojimo dalykų."

"Ir labai teisingai."

"Taip, bet tuo galima prieiti prie ekscesų. Kai tenka diskscijos kambariye mušti subjektus su pagaliu, tai iš to galima gauti labai keistą išvaizdą."

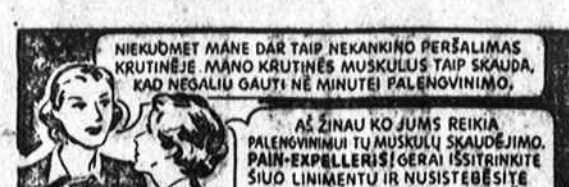
"Mušti subjektus!"

"Taip. Tik įsivaizduok sau, kokios dėmės gali pasirodyti po mirties. Aš savo akimis mačiau jį tai darant."

"Ir tu dar sakai, kad jis nėra medicinos studentas?"

"Ne. Dievai žino, koks jo studijų tikslas yra. Bet štai, čia, dabar, jis turite sudaryti apie jį savo nuomonę." Kai jis kalbėjo, mudu pasukome siauru takeliu ir įėjome per siauras šalines duris, kurios atsidarė didelės ligoninės šone. Man buvo žinoma vieta ir man nereikėjo vado, kad mudu pasiekėme pliko akmens didelius laiptus ir įėjome ilgu siauru koridoriu rumų vista ir bal'ai maliautom sienom. Arti nuošalaus ligoninės sparno, kuriame buvo stogo skliautas, radome chemijos laboratoriją.

Viduje buvo didelė patalpa, kurioje radome nesuskaitomą daugybę bonkų ir bonkučių. Sunkūs, žemi stalai buvo statyti atokiai nuo viens kito. Visame šitame mišinyje matėsi visokie tyrinėjimui vamzdžiai, spindėjo Bunseno lempu'ės mėlyna spanginančia šviesa. Viduje buvo tik vienas studentas, kuris, įsigilinęs į studijas kažką stebėjo užsiėmęs ant plataus stalo. Išgirdęs mūsų žingsnius, apsidairė aplink ir staiga atsitiesė

PAIN-EXPELLER

linksmam šaukdamas: "Aš suradau! Aš suradau!" jis bėgo šaukdamas į mano kompanioną ir rankoje laikydamas tyrinėjimo vamzdį. "Aš suradau re-agentą, kuris staiga atskyrė hemoglobina ir nieko daugiau." Jeigu jis būtų suradęs aukso kasyklas, tai nebūtų galima jo veide pastebėti didesnio džiaugsmo kaip šį kartą.

"Daktaras Vatsonas, ponas Šerlakas Olmsas," Stamfordas, perstatydamas mus, pasakė.

"Kaip einasi?" jis paklausė, spausdamas mano ranką su didele jėga, dėl ko aš vargiai galėčiau duoti kreditą. "Jūs buvate Afganistane, aš manau."

"Kaip, po šimts pyptių, jūs 'ai žinote?' paklausiau nusišypsodamas."

"O, taip sau," atsakė jis trukteldamas pečius. "Visas dabar klausimas eina apie homeoglobina. Nėra abejonės, kad jūs matysite šito mano išradimo reikšmingas pasekas?"

"Labai įdomu, chemijoje, nėra abejonės," aš atsiliepiu, "bet praktikoje—"

"Kodėl, žmogau, tai praktiškiausias medicinos išradimas, kuris pasiekė išraištą tik

po daugelio metų ieškojimo. Argi jūs nematote, kad šis išradimas duoda mums galimybę atskirti kraujo dėmes. Prašau eiti čia!" Jis sugriebė mane už rankovės ir energingai traukė prie stalo, prie kurio jis dirbo. "Mums reikia gauti šviežio kraujo," jis pasakė, kišdamas didelį badiklį į savo pirštą ir traukdamas reikiama kiekį kraujo stiklo vamzdelin. "Dabar aš supilsiu šitą kraują į litrą vandens. Jūs pas'ebėsite, jog mišinys bus tiktai tyro vandens išvaizdos. Kraujo proporcija šitame vandenyje bus tiktai viena milijoninė dalis. Aš ne kiek neabejoju, kaip ten nebūtų, kad mes gausime charakteringą reakciją." Bekalbėdamas jis imė indan porą baltų kristalų, o paskui pridėjo kelis lašus kokio tai permatomo skysčio. Akimirka mišinys pavirto į tamsiai rausvą spalvą, o rusvos dulkės greitai nuskeno stiklo dugnan.

"Ha! ha!" plodamas rankomis sušuko. Jis atrodė patenkintas, kaip kudikis su nauju žaislu.

"Ka jį jus apie tai manote?"

"Atrodo, labai sudėtingas tyrimas," aš pastebėjau.

"Puikus! Puikus! Senasis guaiacum tyrimas buvo labai gremėzdiškas ir ne tikras. Tas pats yra ir su mikroskopišku kraujo ritulėlių egzaminavimu. Pastarasis budas taipgi yra bevertis, kai kraujas esti bent pora valandų senas. Bet šis budas, pasirodo, bus geriausias, nežiurint to, ar kraujas, kuris pasiekė išraištą tik

šitas budas būtų buvęs jau vartojamas, tai šimtai žmonių, kurie dabar vaikščioja laisvi, seniai būtų užmokėję bausmę dėl savo kriminališkų nusikaltimų."

(Bus daugiau)

ATEJO Kultura No. 9

TURINYS:

Pasaulis tarp taikos ir karo—Fordzmas mokykloje—prof. J. Vabalas-Gudaitis. Tau—Kazys Jakubėnas. Astronomijos tikslas ir reikšmė—Dr. J. Mejeris. Dainė ir muzika anapus Baltijos—Osk. Breivė. Lidija Mursija—Jūlmis. Vidurnakčio saulės kraštė—A. Venšlovos. Pastabos apie literatūrą ir rašymo darbą—M. Gorkij. Populiarūs Moksas. Apžvalga ir kiti straipsniai.

KAINA 45 CENTAI.

GALIMA GAUTI NAUJIENOSE

1739 So. Halsted Street, Chicago.

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434—Tel. Central 4411-2. Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30. Telefonas YARDS 0818. Ketvirtadienis ir Sekmadienis—pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH

LIETUVIŲ ADVOKATAS. Telefonas: Yards 1001. 4631 SO. ASHLAND AVENUE. Res. 6515 So. Rockwell St. Telephone: Republic 9723.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St. Room 1230. Ofiso Tel. CENTRAL 1824. Namų Tel.—Hyde Park 3395.

KAL & ZARETSKY

LIETUVIAI ADVOKATAI. 6322 So. Western Ave. VALANDOS: Pamedėj, Utraminke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare. Seređoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6 v.v. Subatjoj nuo 12 iki 6 v.v. Tel. Prospect 1012.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VATTUSH, OPT.

LIETUVIS. Mano 20 metų praktikavimas, jusų garantavimas. Optometricaly Akijų Specialistas. Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenigia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektr. parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamas į mokyklos vaikus. Kreivus akys atitaisomos. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmą 4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS. Tel. Yards 1829. Pritaiko Akinus Kreivus Akis Ištaiso. Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 West 35th St. kampas Halsted St. Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI. Am.ikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai. Phone CANAL 6122.

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 2201 West 22nd Street. Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 Seređomis ir nedėl. pagal sutartį. Rez. 6631 So. California Avenue. Telefonas Republic 7868.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 2808 West 63rd St. VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro. Trečiadiniiais ir sekmadieniais pagal susitarimą. Telefonas HEMLOCK 6111.

Ofiso Tel. Yards 5921. **DR. BERTASH**. 756 West 35th St. Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos 1—3 nuo 6:30—8:30 Nedėliomis pagal sutartį. Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD. Tel. Kenwood 5107.

Ofiso Tel. Virginia 0036. Residence Tel. BEVERLY 8244. **DR. T. DUNDULIS**

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 4157 ARCHER AVENUE. Ofiso valandos: nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro. Residencija: 8930 SOUTH CLAREMONT AVE. Valandos —9—10 A. M. Nedėlio pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS-CHIRURGAS, X-RAY. Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak. 1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen Hemlock 6699.

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg. 2400 WEST MADISON STREET. Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 ak. Tel. Seeley 7330. Namų telefonas Brunswick 0597.

Office and Res. Phone Calumet 7472. Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m. **DR. ST. NAIKELIS**

Physician and Surgeon. 3103 SOUTH HALSTED ST. Res. 3261 So. Halsted Street.

Dr. A. J. Shimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. OFISAI. 4302 S. Fairfield Ave. Laf. 8014. Valandos nuo 2 iki 4 val. p. p. 4735 S. Western Blvd. Laf. 0361-8016. Valandos: 7—9 vakare kasdien. Ned. 9—12 r.

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas. Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE. Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlio pagal susitarimą. Ofiso Tel.: YARDS 4787. Namų Tel.: Prospect 1930.

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS. 4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street. Tel. Yards 2246. Valandos nuo 9 iki 8 vakaro. Seređoj pagal sutartį.

Kiti Lietuviai Doktorai. **Dr. Margeris**. 3325 So. Halsted St. Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro. Sventadienis tik austerus. Phone YARDS 7299.

Marquette Medical Building. 6155 So. Kedzie Ave. HEMLOCK 8700. Residencija PROSPECT 6232. **Dr. Walter M. Eislin**

PHYSICIAN AND SURGEON. OFISO VALANDOS. 2-4 ir 6-8 P. M. Antradi. 3-4 ir 6-7 Treči. Susitarus. Jei kiti telefonai neatsakys šauk MIDWAY 0001.

Tel. Office Wentworth 6330. Rez. Hyde Park 3395. **Dr. Susanna Slakis**

Moterų ir vaikų ligų gydytoja. 6900 So. Halsted St. Valandos 1—4 po pietų, 7—8 vak. Išskyrus seređomis ir subatomis.

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS. Gera! Lietuviams žinomas per 31 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris. Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus. Ofisas ir Laboratoria. 1034 W. 18th St., netoli Morgan St. Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro. Tel. Canal 3110. Residencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464.

Dr. Charles Segal

OFISAS. 4729 So. Ashland Ave. 2-ros lubos. CHICAGO, ILL. OFISO VALANDOS. Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandą dieną. Phone MIDWAY 2880.

Telefonas Yards 0994. **Dr. Maurice Kahn**

4631 SOUTH ASHLAND AVE. Ofiso valandos. Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12. Rez. Telephone PLAZA 2400.

CRANE COAL COMPANY

3332 So. Long Avenue

Tel. Portsmouth 9022

POCAHONTAS Mine Run

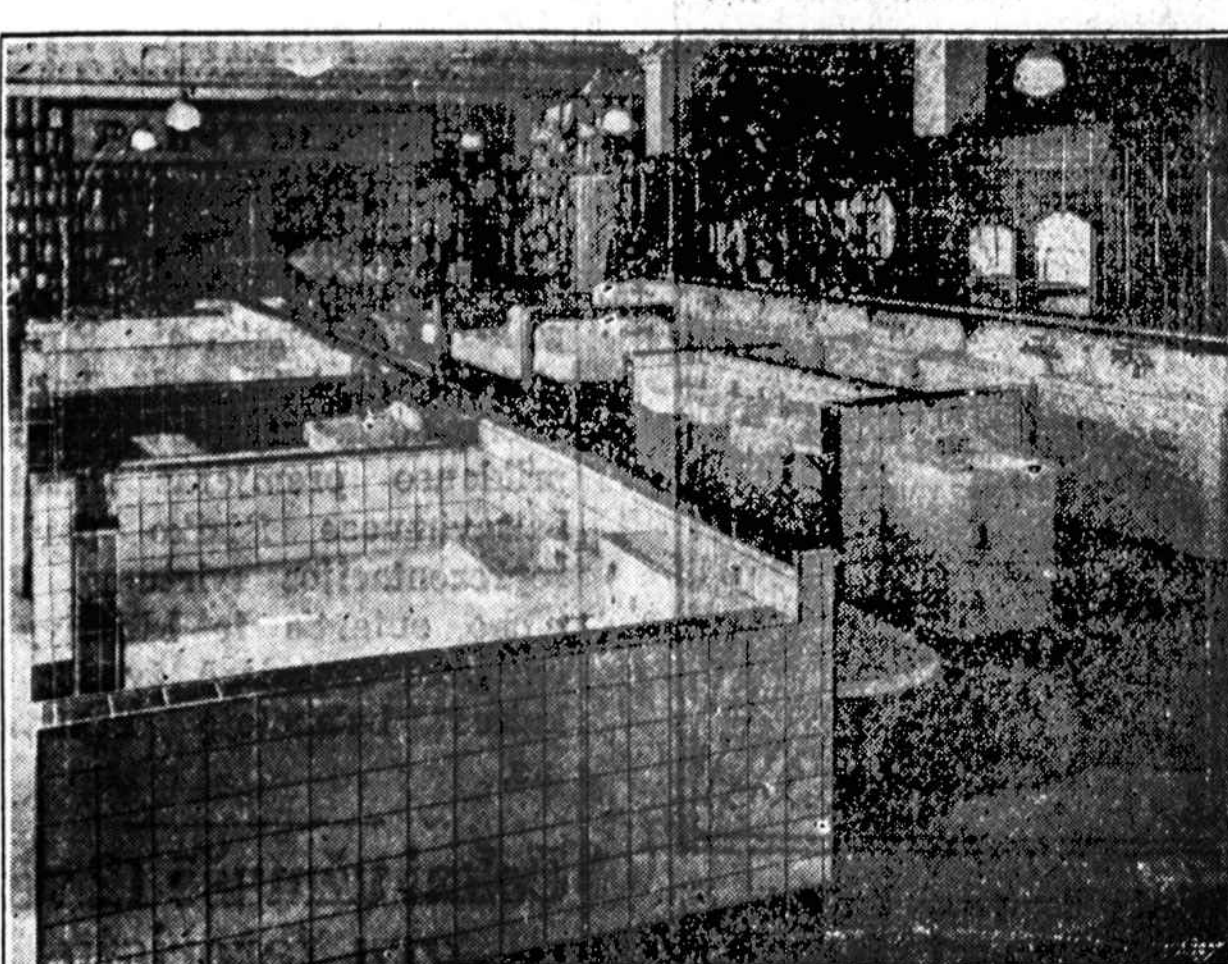
(Screened) Tonas \$7.50

SMULKESNĖS DAUG PIGESNĖS

Perkant 5 Tonas ar Daugiau

SI KAINA TIK TRUMPAM LAIKUI

Čionai, Lietuviai Perka!!!
APSIDYMA — PLUMBING — MALEVA
LINK-BELT STOKERIŲ CENTRAS

Pirkite kur visi Lietuviai Perka!
S.uth Cen. er Plumbir g & Heating Supp'y Co., Inc.

N. W. kampas State ir 55th St.

VISI TELEFONAI — ATLANTIC 4290 — VISI TELEFONAI

Spausdinam

PLAKATUS, BILJETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

I EGYPTĄ SU BUICKU

Rašo Domininkas Kuraitis

Iš Chicago į New Yorką

Kelionę tarp Chicago ir New Yorko turėjome gerą. Oras buvo geras ir visur sekėsi važiuoti. Pensylvanijos kalnai gražiai žaliavo. Ukiai, kur tik pažvelgi, visur žali, gamta pilna gyvumo. Toli kalnuose apsinakvojom mažame miestelyje. Ryte valgėm pusryčius pas graiką. Nuėjau į barzdaskutyklą, kur trumpas tamsus žmogelis skuta pasiguldęs didelį storą airį policistą. Dar buvo per anksti eiti stiklą alaus išgerti ir patirti ar tikrai mano mintis veikia. Bet to nereikėjo nė daryti, nes pavažiavus apie penkiasdešimt mylių kalnuose pamaciau didelę iškabą: "Lietuviška Užega". Tuoj prisiminė senas pasakias: "Kaip danguj taip ir ant žemės." Buick'ui gerai bėgant, visai nejutom, kaip mūsų akys įsmigo į garsųjį ir mūsų daug kartų matytą New Yorką. Kaip zuičios Holland tuneliu pralindom pro apačia Hudson upės ir jau buvom prie mūsų milžino "Bremen", kuris mus vėš per Atlantiką.

Laivas "Bremen"

Už laivą "Bremen" tik Anglijos "Queen Mary" ir prancūzų "Normandia" laivai yra didesni. "Bremen" turi vietos dėl 2,300 pasažierių. Įgulos darbininkų yra 900. Tai reiškia pripildytas laivas veža 3,300 pasažierių ir įgulos. Taigi mažas miestelis plaukia skersai jūrą. Įgula visi vokiečiai, kalba angliškai. Tik jei labai reikia, tai šiaip taip "štoravoja" vokiškai. Nors ten būtų šimtas amerikiečių, o jie tik du, tai jiems neapeina žmoniškumas. Jie yra saumyliai ir neduoda kredito brangiai Amerikai, nes jei ne Amerikos turistai, tai tam laivui netektų nė sykį perplaukti Atlantiką.

Nors didesnė pusė pasažierių yra vokiečiai, bet jie važiuoja ne Vokietijoje uždirbtais pinigais, nes iš Vokietijos pinigų negalima išvežti, jei ir užsidirbtum. Laipe tvarka yra pavyzdinga, visur švara ir mandagus patarnavimas.

Apsauga taipgi yra stebėtinai gera. Skęstant laivui mažų luotelių yra tiek, kad į juos gali susėti visi pasažieriai ir įgula; uždegs juose esančius gaso motorus ir važiuok kaip važiuos — lai sau didysis laivas skęsta, visos gyvybės bus išgelbėtos. Mano supratimu, tai yra didelis progresas, nes žmogaus gyvybė jam yra už viską brangiausia.

Vokietijoje

Mūsų laivas laimingai pasiekęs Europos krantus, vienai valandai sustojo Cherbourg. Prancūzijoje ir vieną valandą Southampton, Anglijoje. Tada pasileidome šiaurės jūra ir už 18 valandų visai sustojo Bremerhaven, Vokietijoje. Ir čia visi keleiviai turėjo išlipti, nes laivas toliau jau nebeplaukė. Vokiečių priskrinko labai daug pamatyti milžiną, atvežantį apie tukstantį pasažierių iš Amerikos. Mano "Buicką" iškėlė į vieną valandą, pripylė benzino, prisuko batareją, sudėjo bagažą ir važiuojam į mūitinę, kuri randasi už 5 bloky nuo laivo. Ten automobilį pasvėrė, patikrino automobiliaus numerius ir paklausė, ar neturim cigarečių. Atsakė: "ne" — ir jau važiuojam, kur nosis veda. 1934 m. važiuojam į Hamburgą, o iš ten į Berlyną. Dabar to jau nereikia. Rei-

kia važiuoti tiesiai į Bremeną, iš ten į Hanover, o jau iš ten yra išvestas garsusis Vokietijos kelias į Berlyną. Ukiai tarp Bremerhaven ir Hanover yra visur labai puikūs, ukių pasta-tai visur muriniai su raudonais stogais. Galvijai visi juodmargiai ir labai išpėnėti. Tarp abiejų miestų yra 105 mylios. Kelias visur kaip Amerikoje, tik maišyta smala, o ne cementas.

Senukė

Ant laivo važiuoja daugiausia vyrai su žmona, vaikai su tėvais, keli draugai, o jei pasitaiko vienam važiuoti, tai ji ar jis susiranda sau tinkamus žmones, su jais susipažįsta ir buna smagiai važiuoti. Laivui išplaukiant mes pastebėjom apie virš 70 metų senutę, vieną vaikščiojant ant dēnio. Atsiremia ant laivo paspirų, pasižvalgo, ir vėl eina tolyn.

Jau laivui artinantis prie Europos krantų, senutė, atsirėmus į laivo paspiras, pradėjo taip verkėti, kad atkreipė į save visų pasažierių dėmesį. Viena moteris priėjo ją nuraminti ir paklausė kame priežastis jos verkimo.

Senutė pradėjo guostis, kad ji Amerikoje turi du sunus, kurie ją apleido. Jai niekas kito neliko kaip važiuoti atgal, iš kur ji atvažiavo. Bet jau rytą reikės išlipti. Bet ir ten jos niekas nelaukia. Vokietijoje daugiau vaikų nėra, giminės irgi išmirę, gal vienas kitas pažįstamas yra, bet juk ir jie nelaukia tokių svečių. Koks bauginas yra žmogaus gyvenimas. Jauna budama skausmus kentėjo, daug naktų nemiegojo augindama vaikus ir gal manė,

kad amžiaus gale susilauks užuojautos, bus užtikrintas gyvenimas. Bet nedėkingi vaikai to neatliko ir paliko savo motiną senatvę be prieglaudos, kaip ir daugelis kitų vaikų užmiršta savo tėvus. Gal ir jie susilauks tokio pat užmokescio — blogą už blogą.

(Bus daugiau)

IVAIRIOS ŽINIOS

Moterys pralenkia vyrus

WASHINGTON, D. C., spalio 21. — Moterys pralenkia vyrus galvažudystėse. Teisingumo departamentas praneša, kad per pirmuosius 1938 metų devynis mėnesius viso areštų buvo padaryta 432,527. Toliau praneša, kad iš kiekvieno tukstančio areštuotų vyrų vienuolika buvo kaltinamų galvažudyste. Tuo tarpu iš tukstančio areštuotų moterų keturiolika buvo kaltinamų galvažudyste.

Iš tukstančio areštuotų vyrų 56 buvo kaltinami užpuolimu (assault), o iš 1,000 moterų, 65 kaltintos užpuolimu (assault). Bendrai tačiau moterų buvo kur kas mažiau areštuotų nei vyrų.

Moterys, Indų Kuponai Už Savaitės-Kitos Pasibaigs

Moterys, kurios pradėjo taupyti Indų kuponus, prašomos išsimainyti juos į indus primokant 44 centų už setą sulig kuponų. Kuponai Naujienose eis dar tikrai keletą savaitių, todėl tos, kurios pradėjo taupyti setus, prašomos juos papildyti. Sekit kuponus Naujienose, greit bus paskelbti cukraus ir kiti gražūs indai.

Adm.

DISPUTAS

Arba Juozo pasikalbėjimas su Jonu apie depresiją ir kitus dalykus

(Tęsinys)

—Gana jau gana, Jonai. Tu tiesiog vėdi mane iš kantrybės. Geriau pasakyk, kodėl mes turime nedarbą, jei tau mano aiškinimas atrodo klaidingas.

—Mielu noru tai padarysiu, Juozai. Juo labiau, kad tu jau pradėdi nekantrauti. Tačiau pirmiausia noriu pasiaiškinti: kartais su tavo nuomone aš nesutinku ir ją kritikuoju vien tik dėl to, jog noriu, kad ir tu statytumei argumentus ir kas klaidinga — pastebėtumei. Bet eikime prie paties reikalo. Su mažėjimas prekybos su užsieniu, nėra abejonės, šiek tiek prisidėjo prie nedarbo. To fakto aš nebandžiau ir pirmiau nuginčyti. Tačiau tai nėra svarbiausias faktorius. Kur kas svarbesnis dalykas yra tas, kad tam tikra gyventojų dalis dar tiesiog pasakiškus pelnus. Jų algos yra milžiniškos. Ir štai kada vienų algos yra neįmanomai didelės, tų kiti turi pasitenkinti trupiniais. Prieš kiek laiko buvo apskaičiuota, kad šeimynai iš dviejų narių reikia dvidešimt penkių šimtų dolerių per metus žmoniškam pragyvenimui. Ar darbininkų tarpe daug surasi tokių, kurie tiek uždirba? Tikrai nedaug. Ir visą laiką dirbdami toli gražu tiek neuždirba. O ką jau kalbėti apie tuos, kurie dirba tik dvi ar tris dienas per savaitę! O kur milijonai žmonių, kurie bedarbių eilėse yra atsiderę. Iš kitos gi pusės mes matome grupę žmonių, kurių algos siekia pasakiškų skaičių. Neseniai buvo paskelbta, jog vienos stambios korporacijos prezidentas per metus "uždirbęs" \$561,000. Ar tai normališkas dalykas, Juozai. Juk tai išeina daugiau kaip tukstantis dolerių per die-

ną. Na, o tuo tarpu yra milijonai žmonių, kurie per visus metus neuždirba po tukstantį dolerių. Ar vienam žmogui tiek pinigų yra reikalinga? Ir šaučiausiai gyvendamas negali asmuo tiek pinigų praleisti. Tarkime, jog nepaprastų gabumų žmogus turi gauti ir atitinkamą atlyginimą. Bet ir tokiame žmogui, pavyzdžiui, \$25,000 per metus pakaktų. Taigi, jei atlyginimas būtų šiek tiek sukantriluotas, tai milijonai dolerių neplauktų į nedidelės grupės rankas. Tuo atveju pinigai tekėtų didesniai skaičiui žmonių, o tai prisidėtų prie nedarbo sumažinimo.

—Palaik, Jonai. Visa tai skamba labai gražiai, bet iš kur tie darbai atsiras? Juk nedarbas paprastai ir prasideda tada, kai mes pagaminame visko daugiau nei galima parduoti. Kitaip sakant, nedarbas yra perviršio pasėka.

—Nors aš tau, Juozai, daug kartų bandžiau tą dalyką išaiškinti, bet tu vis dar nepajėgi suprasti. Tur but, aš nemoku tinkamai aiškinti. Na, dar kartą bandysiu. Tu sakai, kad darbininkai pagamina visko per daug. Tai reiškia, kad jie atlieka savo pareigas. Bet atsakyk man į šį klausimą: tu turi visko tiek, kiek tau renkalinga?

—Aišku, kad ne, Jonai. Yra šimtai dalykų, kurie man būtų reikalingi.

—Jeigu taip, tai kodėl tu jų neperki? Žinoma, tavo atsakymas bus, kad nėra pinigų. Čia tad ir yra, kaip sakoma, šuo pakastas. Visko yra prigaminata daug, o tuo tarpu tu, aš ir kitas dažnai negalime ir reikalingiausių dalykų nusipirkti, nes neturime pinigų. O jeigu šimtai milijonai darbininkų vizijos programų.

gautų didesnį atlyginimą, kas būtų tada? Aiškus dalykas, kad jie pradėtų daugiau visko pirkti ir tada ne tik nebūtų produktų perviršio, bet galimas dalykas, jog pradėtų kai ko ir pirkti. Tasyk nereikėtų rūpintis dėl rinkos. Bet kad darbininkai galėtų gauti didesnį atlyginimą, tai turėčiau turėti pasitenkinti mažesniais pelnais. Be to, ir jų pasakiškos algos turėtų būti apkarpytos.

—Visa tai skamba nebūgali. Bet, Jonai, juk yra gaminama daug tokių dalykų, kurių mes neperkame ir nepirksime, kad ir pakankamai pinigų turėtu me.

—Tiesa, Juozai, kad tokių dalykų yra. Tačiau netiesiogiai jie yra mums reikalingi. Pavyzdžiui, imkime gežžinkelius. Tiesiogiai mes jų neperkame. Bet juk mes jais važinėjame ir prisidedame prie jų išlaikymo.

—Bet štai ką, Jonai, kas gali praveisti tokį planą, kad darbininkams būtų daugiau mokama, o kapitalistai pasitenkintų mažesniais pelnais. Tur but, turėtų atsirasti koks nors diktatorius, panašus į Hitlerį. Juo labiau, kad mes turime daug visokio grafto ir korupcijos.

—Jokie diktatoriai, Juozai, mums nėra reikalingi. Visa kas mums reikalinga, tai sveikiau galvoti ir tinkamiau reikalus pažinti. O kai mes mokėsime rimtai galvoti ir daryti tinkamas išvadas, tai pajėgsime ir be diktatorių tvarkytis. Bet apie tai gal turėsime progos kitą kartą pakalbėti, o šiuo atveju pakaks.

(GALAS)

Transliuos televizijos programas

NEW YORK, N. Y., spalio 21. — David Sarnoff, Radio Corporation of America prezidentas, kalbėdamas radijo išdirbėjų konferencijai, paskelbė, kad jo vadovaujama korporacija planuoja artimoje ateity pradėti transliavimą televizijos programų.

CESNAKAI-PETRUSKOS nuo **AUKSTO KRAUJO** spaudimo
Medikali reportai sako, kad Cesnaki-Petruskos koncentras turi dvi rūšis: aukštą kraujo spaudimui mažinti. Pirmą, jis linksta atleisti spaudimą arterijai. Antrą, jis padidina ar sutrumpina arterijos sienelės žarnose, vieną ir aukšto kraujo spaudimo priežastį. Norint gauti koncentratą, reikia atlikti operaciją su specialiu aparatu, kuris sukuria aukštą kraujo spaudimą. Didesnė 60-65 c. kraujo spaudimas padeda sumažinti aukšto kraujo spaudimą, galvos gėla ir svaigulį, paeinančius nuo aukšto spaudimo. Kad sužinoti kas pakelia kraujo spaudimą ir gydymą, klausk savo vaistininko **ALL-IMIN**, Garlic-Parsley tablečių. Didesnė 60-65 c. kraujo spaudimas padeda sumažinti aukšto kraujo spaudimą, galvos gėla ir svaigulį, paeinančius nuo aukšto spaudimo. Kad sužinoti kas pakelia kraujo spaudimą ir gydymą, klausk savo vaistininko **ALL-IMIN**, Garlic-Parsley tablečių. Didesnė 60-65 c. kraujo spaudimas padeda sumažinti aukšto kraujo spaudimą, galvos gėla ir svaigulį, paeinančius nuo aukšto spaudimo. Kad sužinoti kas pakelia kraujo spaudimą ir gydymą, klausk savo vaistininko **ALL-IMIN**, Garlic-Parsley tablečių.
VAN PATTEN CO., 54 W. Illinois, Dept. F. Chicago

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS

F. Selemonovich
Sveterių ir drobių
dėl paklodžių ir už-
valkalų krautuvė at-
dara kasdieną ir va-
karaus — ir sekma-
dienais.

Telefonas Victory 3486
504 West 33rd Street

50 Rušių Anglių UŽ PINIGUS

ar išsimokėt
CHICAGO'S ONLY
YARD OFFERING
50 Varieties
OF QUALITY FUEL
AT MODERATE PRICES
\$7.50
Black Band lump \$9.50
Poc. M. R. Coarse 7.50
Franklin Co. Stoker Nut 5.10
Ill. Lump or Nut 5.75
Indiana Screening 4.25
Pocahontas, Small 7.50
Pocahont. Egg or Lump 9.50
Ill. Mine Run 4.75
Vežimų Lotai (Plus Takas)

RADIANT COAL CO.
YARDS 0830
Main Yard, 450 W. 35th St.

DUODAME PINIGUS!

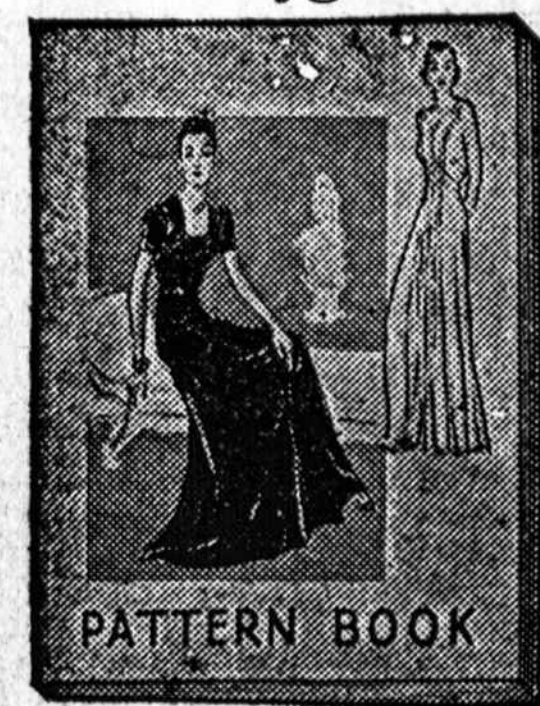
Jeigu reikia atnaujinti mokičius; jeigu norite taisyti namą; jeigu norite pirkti namą; jeigu budavoti namą,—

Kreipkitės į **NAUJIENŲ SPULKĄ**. Gausite ant lengvų išmokėjimų ir lengvomis sąlygomis.

Lithuanian Building Loan and Savings Association
1739 S. HALSTED ST.

Atdara kas dieną nuo 8 ryto iki 8 vakaro, išskyrus neįdėdienius.

Rudeninių Madų Knyga

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus už 15 centų. Siųskit savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

Skaitymo laikas 2 sekundes

They Satisfy

...kaip greitai
tas praneša tą rūkytojams
...gaivinantį lengvumą...
geresnį skonį...daug malonesnę aromą...viską ko
jūs tikitės iš cigareto

Chesterfield
..DAUGLAU MALONUMO milijonams

PAUL WHITEMAN
Kiekvieną trečiadienio vakarą
GEORGE GRACE
BURNS ALLEN
Kiekvieną penktadienio vakarą
Per visus C.B.S. Stotis
EDDIE DOOLEY
Futbolės Svarbios Žinios
Kiekvieną ketvirtadienį ir penktadienį
52 svarbiausius N. B. C. Stotis

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the Act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kainos	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	8c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Piguos reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

PRANCUZŲ SPAUDA

Jau seniai yra žinoma, kad Prancūzų spauda labai lengvai keičia savo nusistatymą. Dažnai ji palaiko tuos, kurie brangiau moka. Kitais žodžiais sakant, ji tiesiog pasiduoda. Tačiau ypač buvo pastebėta prieš kelias savaites, kai kilo susikirtimas su naciais dėl Čekoslovakijos. Prancūzų laikraščių nusistatymas visą laiką svyravo. Nebuvo parodyta net tokio griežtumo, kaip Anglijos spaudoje. Anglijos laikraščiai, kurie stėjo už tai, kad Hitleris būtų sudraustas, tos linijos laikėsi iki galo. Įvyko ten net netikėtų dalykų: J. L. Garvin, pro-nacis ir vienas labiausiai pasižymėjusių žurnalistų, po Godesbergo (ten įvyko Chamberlaino pasitarimas su Hitleriu) staiga pakeitė savo gaires ir pradėjo reikalauti, kad išsismarkavę naciai būtų sudrausti.

Niekio panašaus neatsitiko Prancūzijoje. Ten laikraščiuose juo tolyn, juo labiau ėmė išsivystyti defetizmas. Vadinasi, išsivystė ta nuomonė, kad visais būdais reikia vengti karo, nežiurint to, kas atsitiks su Čekoslovakija.

Kodėl prancūzų spaudoje pačiame pavojaus įkarštyje pasireiškė tas defetizmas, tas bejėgumas ir ištūžimas?

Į tą klausimą atsako Frank C. Hanighen The New Republic žurnale. Jis prancūzų laikraščiams prikiša parsišlavimą. Jis sako, kad net labai radikalus „L'Oeuvre“, kuris buvo laikomas lyg ir liaudies fronto organu, parsišlavė fašistams ir pradėjo spausdinti prieškarinius straipsnius. Tačiau dar įdomiau ir išsamiau prancūzų spaudą nušviečia S. Daugirdas, „Lietuvos Žinių“ korespondentas Paryžiuje. Jis tarp kitko štai ką rašo:

Defetizmo fronte didelių vaidmenų vaidina spauda. Daugumas jų savo lėšomis neišsilaiko, todėl žurnalizmo nesąžiningumui dirva yra labai plati. Šias dienas tenka stebėti tokių kuriozų: „Gringoire“, vienas iš labiausiai defetistinių laikraščių, deda kas savaitę Tardje straipsnį, kur buvęs ministrų pirmininkas pasisako prieš defetizmą ir prieš Čekoslovakijos išdavimą. Pasirodo, kad „Gringoire“ turi sudaręs su Tardje sutartį, pagal kurią jis turi dėti jo straipsnius kas savaitę, kitaip turėtų mokėti 500,000 frankų pabaudos už sutarties nesilaikymą. „Tvirtų principų“ laikraščiu, kad neatidavus Tardje tą, ką gauna iš kito šaltinio už defetizmą, deda visiškai prieštaraujančius straipsnius. Tada vadinama „objektingumu“. Tokių kuriozų yra daugiau. Pav., „Journal“ skaitoma italų laikraščiu prancūzų kalba. Kiti kaimynai turi irgi savo laikraščius.

Perka juos priešai, perka ir sąjungininkai. Vienok svarbiausias pirkėjas yra pačių prancūzų ekonominės organizacijos (trestai, bankai, draudimo bendrovės, elektros pramonė ir t.). Ir vyriausybė. Vidas ir užs. reikalų ministerijos turi užtenkamai fondų, kad laikraščiams numodžius laikymosi liniją ir turi užtenkamai kitų spaudimo priemonių, kad jiems padeiktų tą liniją. Jei vyriausybė tyli ir pati nemato reikalo nieko daryti, tada laikraščiai reikią „laisvą opinią“, pagal savo įsitikinimus arba neaiškių fondų aiškias direktyvas.

APŽVALGA

Kairiųjų pacifistų ir dešiniųjų badartinės konjunktūros defetistų bruzdesys šiuo metu, manoma, galėtų, gal, rasti ir parlamento daugumos pritarimą. Tada nėra tikra, bet Flandenas reikalauja sukviešti parlamentą, kad sutrukdžius vyriausybei vesti „karinę politiką“ ir numaskavus „karo partijos“ pinkles. Idomu dar tas, kad dešinieji defetistai, pravardžiuoja „pirtais Maskvos agentais“ visus, kurie skaito reikalingą gerbtį Čekoslovakijai duotą parašą. Kiti, iš priešingos pusės, mato vokiškus ir italijoniškus pinigų daugumos dešiniųjų, ypatinai dešiniųjų žurnalistų pasisakymuose. Suvalkyti sunku. Užtenka tą liudną faktą konstatuoti.

LENKIJOS SEIMO RINKIMAI

Rinkimų komitetai, kurie susideda iš miesto tarybų, prekybos butų ir panašių įstaigų atstovų, nominavo 500 kandidatus į Lenkijos seimą. Iš to skaičiaus 208 bus išrinkti seimo atstovai.

Kadangi laisvų nominacijų Lenkijoje nėra, tai valdžiai palankūs komitetai pasirūpino nominuoti „savo žmones“. Iš visų nominuotų kandidatus apie 70 nuosimčių yra aiškūs valdžios partijos šalininkai. Todėl nėra mažiausios abejonės, kad dabartiniai krašto šeimininkai rinkimus laimės. Tie rinkimai faktiškai, kaip sakoma, jau yra „maišė“.

Daugelyje vietų jokio pasirinkimo nebus, nes sąrašuose figuruojami kandidatai yra aiškūs dabartinės valdžios šalininkai. Gal įdomiausi rinkimai bus Vilniuje, kur valdžios remiamas kandidatas yra gen. S. Skwarzynski, o jo oponentas — gen. Lucjan Zeligowski. Pastarasis lietuviams yra gerai žinomas: tai tas pats generolas, kuris 1920 m. Vilnių atplėšė nuo Lietuvos.

LENGVATOS LAIKRAŠČIAI

Kaip atrodo, Meksika gana smarkiai progresuoja. Per daugelį metų ji buvo valdoma visokių diktatorių ir pusiau diktatorių, kuriems krašto gerovė visiškai nerūpėjo. Ten nuolat vykdavo revoliucijos, kurios dažnai nieko bendro neturėdavo su žmonių buities pagerinimu: jos kildavo dėl to, kad valdai nepasidalindavo grobiu ir garbe. Koks nors nustumtas nuo lovio generolas (o tų generolų seniau buvo devynios kalybės) suorganizuodavo tiesiog banditų burį ir bandydavo valdžią nuversti.

Tačiau per paskutinius kelio metų Meksika pradėjo tinkamai tvarkytis. Žmonėms buvo suteikta daugiau laisvės, pradėta labiau rūpintis jų gerove. Ypač daug reformų įvykdė dabartinis prezidentas Lazaro Cardenas vyriausybė, kuriai didžiausią tiesiogio bolševizmo prikiša. O tai dėl to, kad ji labai ėmė varžyti kitų kraštų kapitalistus, kurie buvo giliai įleidę šaknis Meksikoje.

Cardenas vyriausybė ne tik daug padarė krašto ūkio srityje, bet taip pat rūpinosi kultūriniais reikalais. Ji įsteigė visą tinklą naujų mokyklų ir yra pasiryžusi netrukus nerastigumą visiškai likviduoti.

Spaudos reikšmė žmonių gyvenime yra labai didelė. Todėl valdžia susirūpino ir tuo reikalu. Kad laikraščiai ir kiti periodiniai leidiniai galėtų lengviau išsivystyti, tai šiomis dienomis prezidentas Cardenas išleido naują patvarkymą. Tas patvarkymas nustato, kad laik-

Lietuvos nuotaika

Neaiški Lietuvos užsienio politikos orientacija. — Prancūzija nebeprisitikiama. — Stalino diktatura vis mažiau ir mažiau beranda pritarėjų Lietuvoje. — Vyrauja nuomonė, kad anksčiau ar vėliau Lenkija subyrės. — Norima susiprasti su Vokietija. — Lietuvoje visi skaudžiai pergyvena Čekoslovakijos tragediją.

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Paskutinių Europoje įvykių akivaizdoje Lietuvoje politinės orientacijos galvosena suka neaiškiais keliais. Kaune daug kas tarp savęs susiję kalbasi, ginčijasi kuriais keliais dabar turi pasukti Lietuvos užsienio politiką. Pastebiamas kažkoks nuomonių pakrikimas ir kartu tikrasis neišitikti tikrai skaudus likimas. Seniau daug kas buvo aiškiau. Visi dėjo daug vilčių į Prancūzų — SSSR esamą susitarimą ir tikėjosi Lietuva čia visuomet rasianti užtarimą. Net ir tie, kurie tuomet jokių simpatijų nerodė, vis dėlto tuomet spėjo, kad kuomet užsienio politikoje veikia SSSR kartu su Prancūzija, tai SSSR vidaus režimas nėra jaus toks baisus, nes savo sąjungininkams SSSR savo vidaus režimo metodų netaikinsianti. Tokiais atsitikimais vis dėlto SSSR tektų skaitytis su Prancūzijos visuomenės nuomone.

Dabar, kai Prancūzija vedama savo pernelyg didelio valstybinio egoizmo išsižadėjo Čekoslovakijos bičiulystės ir ją veiki išdaviškiai leido žiauriai vokiečiams karchyti ir tuo pačiu Prancūzijos svoris Europos politikoje yra žymiai sumažėjęs, tai prancūziškos užsienio politikos orientacijos šalininkai jau traukiasi, nes ja pasitikiėti negali.

Anglija niekuomet nebuvo nuosirdi Lietuvos reikalų užtara. Jos reziduoją atstovai Lietuvoje visuomet buvo linkę greičiau vokiečius užtarti. Todėl Anglija Lietuvoje neturėjo tų nuosirdžių simpatijų, kokias visą laiką turėjo Prancūzija. Vienai SSSR pasitikiėti, Lietuvoje tokių šalininkų iš viso buvo mažai, o dabar jie visai tirpsta. Jie tirpsta ne todėl, kad SSSR karinę pajėgą menkai vertintų ir jos tarptautinėje politikoje svorį visai paneigtų, bet tik todėl, kad visi prisibijo SSSR vidaus tvarkos metodų.

Štai, esą, kad ir dabar Lietuvoje vis dėlto įvairių pažiūrų žmonės gali susieiti, net su tautininkais už vieno stalo susėsti ir palyginamai laisvai tartis, kalbėti. Kaip tenaisi nebutų, o vis tiek Lietuvoje dar gali eiti opozicinė spauda, nors ir gero, kai cenzūros košiama. Kas gi, esą, gali patikėti ir užtikrinti, kad Lietuvai suėjus į glaudesnius santykius su SSSR ir, reikaliu išitikus, jei SSSR kariuomenė atsidurtų, kaip sąjungininkė Lietuvos teritorijoje, ar Stalino agentai tuomet nemėgintų Lietuvoje įgyvendinti savo vidaus santvarką. Juk tuomet prasidėtų tasi žiaurus teroras, koks siaučia pačioje SSSR, ar tuomet Lietuvoje nepradėtų veikti GPU skyriai ir ar neprasidėtų kitų pažiūrų žmonių fizinis naikinimas. Juk nėra paslaptis, kad savo laiku Ispanijoje vyriausybinių valdomoje teritorijoje, kai SSSR įtaka buvo sustiprėjusi, juk ir

raščiai ir žurnalai nuo dabar Meksikos pašto bus siuntinėjami nemokamai. Tomis lengvatomis negalės pasinaudoti tik tie laikraščiai, kurie turi labai daug skelbimų.

Nėra reikalo aiškinti, kad tos lengvatos yra labai teigiamos: laikraščiams bus lengviau verstis, o be to, jų prenumerata galės būti žymiai nupiginta.

tenais pradėjo veikti GPU ir daug žmonių buvę nužudyti. Ir vien tik todėl jie buvo žudomi, kad Stalino diktaturai nepritarė ir abejingai žiūrėjo į komunistų veiklą. Juk komunistai tuoj tuomet pareikalavo kai kurių politinių organizacijų veiklos uždarymo. Be to, čia dar prisideda ir nacionaliai samprotavimai. Esą, Lietuvoje komunistai daugiausia įtakos turi žydų jaunimo tarpe, kurių tėvai pirkliai ar pramonininkai, ir šitas žydiškas prajonimas labai yra abejingas lietuvių tautos

Lietuvos Padangėje

Lietuvos baravykai i Brazilija

Lietuva dar turi smulkesnių savo krašto augmenų ir kitų prekių, kurių išvežimas į užsienius dar nėra tinkamai sutvarkytas. Vaistiniai augalai, uogos, riešutai, grybai ir kitos smulkesnės prekės laukia dar sumanių prekybininkų ir rinkų užsieniuose. O Lietuva turi tokių augalų, kurių kituose kraštuose visai nėra. Idomu, kad kartais net tolimų kraštų prekybos firmos ieško Lietuvoje kai kurių dalykų.

Pavyzdžiui, kelios Brazilijos firmos kreipėsi į Kaunę esančią lietuvių prekybos bendrovę „Eksportą“ prašydamos pasiųsti lietuviškų grybų baravykų pavyzdžius, nurodyti jų kainą ir kokius kiekius galėtų pirkti. Bendrovė savo konservuotų grybų pavyzdžius jau išsiuntė į Braziliją. Grybų eksporto reikalavimas susirašinėjamas su kai kuriais Argentinos firmomis.

Šiame Lietuvoje labai grybingi metai. Ypač daug randama baravykų, o baravykas yra geriausias Lietuvos miškų grybas; neveltui sakoma: baravykas — grybų pulkauninkas. Kai dabar vėl Lietuvai yra plačiau atsidariusi Vokietijos rinka, tai bet kurių ir menkesnės vertės produktų išvežimui kliūčių nėra. Šiame visos atliekamų sodų vaisių (obuolių) derlius bus išvežtas į Vokietiją. Taip pat vokiečiai nupirks žąsis, kiek ukininkai jų turės paroduoti.

PRASIDĖJO KULIMAS — KARTU IR NELAIMĖS

II-JI PAPILIAI, Obelių valsčius. — Rugsėjo 20 d. šiame kaime bekvilant įvyko nelaimė: šio kaimo gyventojui Juoz. Keblaičiui kuliamoji motorinė mašina nutraukė ligi kelio koją. Tai pirmas šiais metais, šio apylinkėje toks skaudžiai pamoką atsitikimas, kad reikia atsargiau elgtis su kuliamosiomis.

● Vytauto Didžiojo Universiteto pavasario semestro iš viso pripažinti 253 aukštojo mokslo baigimo diplomai. Per visą universiteto veikimo laiką — 3144 diplomai.

● Spalio 8 dieną Rygoje šaukiama trijų Baltijos valstybių (Estijos, Latvijos ir Lietuvos) turizmo konferencija. Joje numatoma aptarti valstybių turizmo propagandą.

kultūrinams siekimams. Tai tokie įtakai Lietuvoje sustiprėjus žydai nustelbtų, o ypač miestuose, lietuviškąją kultūrą. Tuomet prasidėtų Lietuvos rusinimas. Tie SSSR šalininkai budami tikrai nuosirdus Lietuvos patriotai, net pritardami SSSR socialiniai santvarkai nieku būdu negali pakęsti komunistų kovos metodų, nes jie budami kartu demokratais negali suprasti kaip galima žmones vien dėl jų kitokių politinių įsitikinimų žudyti. Todėl tokie SSSR užsienio politikos šalininkai orientacijos šalininkai dabar yra atsidūrę kryžkelėje ir pasilieka veik be savo nuomonių. Seniau, kai Prancūzijos buvo aiškiai demokratijos fronte, jiems Lietuvos užsienio politikoje nebuvo jokių klausimų. Jie aiškiai visa širdimi demokratiškai valstybių bloku pritarė. Dabar tasai blokas Čekoslovakiją nežinia kokiais su metimais paaukojo, tariama dėl taikos, Vokietijai, skaitoma jau išjęs arba įrstas.

(Bus daugiau)

Lietuvių muzikos savaitė Kaune

Paminėdamas Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktį, pavasarį valstybės teatre suruošė visą eilę vaidinimų. Šios sukakties proga apie laukio viduri Valtstybės Teatre ruošia lietuviškojo meno savaitę kauniečiams. Šios savaitės metu įvyks chorų koncerta kurių metu bus išpildyti sav kompozitorių kuriniai ir po spektaklių dramos ir opero taip pat savų autorių.

Ateinantį pavasarį valstybės Teatras vėl lankys provinciją. Ši sezoną Valtstybės Teatre matomos penkios dramų premjeros ir viena baletų premjera. Ši sezoną bus stator daugiau savų dramaturgų veikalų, negu kitais metais. Ni matyti pastatyti veikalai: V. nuolio „1981 metai“, A. Rul. „Žemė šaukia“ ir Laučiaus „Z. dinčioji žemė“, Graurukienės „Sykštusis karalius“ ir Venlauskos „Gerutis ir Drąsutis Dramaturgas P. Vaičiūnas r. šio naują dramatinį veikalą, kuris dar šį sezoną bus pastatyta Valtstybės Teatre. Tad šis sezonas savų autorių lietuviška veikalais bus derlingiausias visus buvusius. Lietuviška nauja opera šį sezoną bus pastatyta tik viena, tai Miko Petrauskos „Eglė, žalčių karalienė“.

Be to, valstybės teatras ke mēnuo duos po vieną simfoninį koncertą. Daugumą koncertų diriguos žymus užsienio dirigentai.

Statyba atgija, sak žinovai

WASHINGTON, D. C., spalio 21. — Chamber of Commerce dviejų dienų konferencijoje statybos klausimais ka bėtojai akcentavo faktą, kad statyba Jungt. Valstijose im krutėti ir kad ateinančių perkerių metų bėgiu galima laukti tokio statybos išsiplėtimo koks buvo 1922-1924 m.

Parodys mašiną išsipagirioti

NEW YORK, N. Y., spalio 21. — Visokių mašinų esama. Bet New Yorko pasaulinė parodoje kitais metais bus įrengtos mašinos išsipagirioti ir galvos skaudėjimui pagirioti mis sergantiems pašalinti. Tai tikrai laiminga žinia — ypač tiems, kurie serga liga žinoma kaip „Blue Monday“.

Kada patriotai virsta banditais?

Išgarsėjęs Dr. Johnson'as, pirmojo anglų kalbos žodyno autorius, patriotizmą apibrėžė kaip „paskutinę latro prieglobą“ („the last refuge of a scoundrel“).

Žinoma, tai per daug griežtas apibrėžimas. Tačiau vis dėlto reikia pasakyti, jog latrai labai dažnai patriotizmą panaudoja tam, kad galėtų susirasti sau labai saugią prieglobą.

Štai ir pavyzdžiai. Laikraščiuose dažnai skelbiama, kad Etiopijoje bruzdėjimas toli gražu nėra likviduotas. Ten partizanų būriai italams daro labai daug nesmagumų. Jie iš pasalų puola italų kareivius bei valdininkus ir žudo juos. Kai kurių apskaičiuojama, jog nuo Etiopijos užkariavimo iki dabar žuvo jau keli tukstančiai Italijos kareivių nuo etiopų kulų.

Tas Etiopijos partizanų žygis yra laikomas labai garbingu. Sakoma, kad Etiopijos patriotai gina savo kraštą nuo atėjunų, kurie yra pasimoję tenyškščius gyventojus pavergti.

Taip rašo Anglijos laikraščiai, taip rašo ir kitų kraštų spauda, kuri nėra palanki Italijos fašistams.

Visa tai labai puiku. Tačiau atsukime dabar kitą medalio pusę. Štai laikraščiai kiekvieną dieną skelbia, jog Palestinoje eina kruvini susirėmimai. Paskutiniuoju laiku Anglija visai rimtai yra pasiryžusi arabų bruzdėjimą likviduoti ir „šventojų žemėje“ tvarką atsteigti.

Po pasaulinio karo Anglija pasiėmė globoti Palestina ir kitas Afrikos teritorijas. Arabams buvo pažadėta, kad jie nebus skriaudžiami. Bet štai pernai „strateginiais sumetimais“ Anglija aneksavo pietinės Arabijos teritorijas. Tada ji padarė taip tyliai, jog, kaip sakoma, nė lapė nelojo: be jokio triukšmo, be jokio skandalo. Ir aneksavimą įvykdė prieš arabų norą!

Aišku, kad arabai yra labai nepatenkinti. Tas nepatenkinimas privedė prie to, kad tarp jų pradėjo organizuotis partizanų būriai, kurie ryžosi per šimtmečius jiems priklausomą kraštą apginti nuo „atėjunų žydų ir atėjunų anglų“.

Arabai veda kovą prieš anglus ir žydus taip pat patriotizmo vėdami. Štai vienas arabų partizanų patriotinis šūkis:

„Jeigu ne mūsų žygio teisėtumas, mūsų reikalavimų šventumas ir ne Dievo pažadėta mums pergalė, tai priešas jau būtų įvykdęs savo pasimojimus“.

Kaip matote, arabų patriotizmas yra nei kiek mažesnis, kaip etiopų. Tiek vieni, tiek kiti savo kraštą siekiasi apginti nuo atėjunų. O vienok etiopus anglų laikraščiai vadina patriotais, o arabus — paprastais banditais. Ir taip daro net kai kurie liberališki laikraščiai.

Išėina taip, jog etiopai yra patriotai, nes jie priešinasi Italijos imperializmui, o arabai yra banditai, nes jie nenori nusilenkti Anglijos imperializmui!

Taigi patriotizmo sąvoka yra labai miglota: ji tūkoma visokiems tikslams ir visokiems reikalams.

Hitlerio prieglauda

Hitleris daugiausia gyvena Berchtesgadene. Iš pradžių jo gyvenamas namukas buvo labai kuklus, bet dabar ten išdygo šauniausias palocius, kuris yra įrengtas su didžiausia prabanga.

Apie palocių, miškuose, kaip rašo Daily Express, yra paslėpta antilektuvinių kanuolių. Nė vienas prieš bombonešis negalėtų čia pasirodyti ir išlikti sveikas.

Be to, apie palocių esą daug požeminių sklepų, kuriuose lengva apsisaugoti nuo bombų ir nuodingų dujų. Tokiu būdu karo atveju „herojiškai nusiteikęs“ Hitleris toje savo prieglaudoje jaustųsi kaip „pas Kristų užpečkyje“. Ten pasislėpus jam bėgu būtų raginti „tikruosius arijonus“ pasiaukoti dėl tėvynės labo.

“AMERICAN FIRST — LITHUANIAN ALWAYS” ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

MONDAY, OCTOBER 24, 1938

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Vaivada

PIRMYN GOES TO LITHUANIA!

by

Charles Stephens, Helen Simons, Walter Kučinskas, Albin Putris, Julia Kazlauskas

EDITOR'S NOTE:

During the entire trip to Lithuania and back, Pirmyn members kept a log, making notes on almost everything that happened—from the trivial prank played on one another—to the stirring moment of the first view of Lithuania.

The collaboration above will tell the story of the trip, based on the log, in the next few issues of this page. We feel certain that you'll enjoy it. It probably is the first lengthy account of a visit to Lithuania written by young Lithuanians of American descent. Their views and impressions should be interesting to many.

After marking time on the calendar for so long, THE day finally arrived. With the tenth hour, there started a slight drizzle to bless our departure for a glorious nine week tour of our parents' homeland and through Europe. We arrived at the station to find hundreds of our Lithuanian friends to see us off, then tried to find our lost relatives and friends, receiving last-minute gifts which were nice to have, but rather taxing to our already overburdened arms; posing flower-laden pictures on the observation platform especially decorated for this ostentatious occasion; then boarding the train and the beginning of the final good-byes.

Parents who have been dreaming so many years of one day returning to their homeland, now relinquishing their dreams to their sons and daughters—happy that this opportunity has arisen for them to see all the places that they themselves had been familiar and in love with. Parents, with glistening tears in their eyes, bidding their off-spring good-bye, and fervently praying inwardly for their health, happiness and safe return. Choristers urging their parents, relatives and friends from the train knowing how much better tears look through glass.

Last minute advice being shouted upon deafened ears, “Son, don't drink too much,” “Duktele mano, watch out for those handsome Lithuanian soldiers.” Then “All Aboard” and the train waved a last handkerchief of smoke, and we were on our way.

After miles of tears and sniffing, a bar was opened by the railroad officials, supplied mainly with gingerale for the chorus members to drown their sorrows. Afterwards there was still plenty of time to relax and ponder upon all that good advice we had received, and to gaze upon the passing scenery.

Indiana was neither very exciting nor impressive—flat plains and dull green prairies with cows and horses grazing in the pastures. We passed quite a few small towns, but none of them were much larger than our own Cicero. After several hours of Indiana with its miles and miles of prairie, we came into Ohio State with its miles and miles of prairie. We passed the Marion State Penitentiary there; a group of cold, grey buildings with guards walking the high wall surrounding the premises, exactly as prescribed in any Dime Detective Story.

The night fell with a loud bang, and preparations were made for sleep. Nothing to it—just a matter of twisting a few seats around, piling the baggage the right way, and then dismembering everything that wasn't nailed down. We even had a guardian angel in the form of Walter Kuchin who stayed up all night sss-b-hing the noisy, feeding aspirin to the head-achy, tucking in the sleepy, and consoling Al Putris who was wallowing in the depths of despair having left his panele behind. By five in the morning though, everyone had worn themselves out to a point of quietness.

During the night, we passed through Pennsylvania with its towering baby mountains, and continuing along these we came into New York. When we came to the Delaware River, it was a compensation for not having any other gorgeous scenery along the way. The river winds in and around large, dull green mountains—a lazy stream

of grape gelatin; small homes line the bank; white and buff colored with red and green roofs to accentuate their cleanliness.

We were surprised when we landed in Jersey City, but later when we crossed over the Hudson on a ferry, we were thankful for the opportunity to view the New York skyline. The harbor was very full of other ferries and everyone was trying to determine which one was the Britannic, but it was only until we actually arrived on the pier that we were able to view this twenty-seven thousand ton motor vessel. When it was discovered that our passports had to be presented before entrance to the ship, Vyto Povilaitis became very much worried, for he had left his in his luggage, which the Erie R. R. Co. had already conveyed to the ship. But after deep concentration on the subject, it was restored to him by messenger.

We finally boarded the vessel however, and were taken below to see our staterooms. They seemed very small and unairy at first, but we found that if you sat down and studied your surroundings for a while, the chamber seemed to expand, and the air from the ventilators seemed quite clean and fresh. On the average the staterooms contained two double decker berths, a clothes-closet, and a wash basin with cold and hot water, and a large mirror.

Since there were still a few hours left before sailing time, a few of the gang went out to see some of New York City. The section around the docks is composed mostly of stock-yards and tenements true to the “Dead-end” type. The traffic regulations in this part of town are nil. You look both ways, then run like hell to the center of the street, where you stop to catch your breath, and make another dash. It was great to return to the safety of the Britannic.

There were many of our New York friends and relatives to see us off, and among these were the Teyvies editor, and correspondents from Naujos Gaidynes and Naujienos. With the “All Ashore, who's going ashore” song, it started to bucket down rain, but most of us are hardy souls, so we braved the elements until the ship sailed and we passed the last semblance of home, The Statue of Liberty.

And so our life on the ship began. Each morning we were roused at about eight, had breakfast at nine, rehearsal at ten-thirty, luncheon at one, rehearsal at three-thirty, dinner at seven, and then there was usually a movie or a dance going on in the evening for those who didn't care to walk on top-deck and enjoy the moon and the star light.

Meal-times we were all together, for there had been a section reserved for us and together with the exusionists, we had the special privilege of having wine with our meals. The food was plain but wholesome, and the choristers liked the idea of having such a large variety to choose from. Even Al Putris and Al Brazis, the two heaviest eaters, couldn't eat everything from the top down.

(To Be Continued)

A NUMBER OF CANTEST-ARTICLES ALREADY RECEIVED

WRITE YOURS NOW! Mail It Today.

Subject matter limited only by your own knowledge, for you may write on the story, origin, history or significance of any emblem, coat-of-arms etc., that you know of that has been dear to Lithuanians in past or present times.

Facts, not eloquence of style, will determine the WINNER. Type-written or handwritten manuscripts will receive the same consideration. Try not to exceed the 500-word mark, but if you do, you will not be penalized.

Everybody eligible. Chicago, New York, or any little village.

WRITE IT TONIGHT! Mail It Tomorrow Morning

Newsy, at NAUJIENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

FRANK JAKAVICIUS (JACOB)

PIRMYN SHARPS AND FLATS

Although we do not have a membership drive, we are very glad to have with us these good and true pirmynites. They are Frances Totulis, John Rubin, Frank Alis, Emily Deck, Edna Kazlauskas, Wanda Samois, Joe Stankus, Gedmin Tumas, William Waitkevich. Among the old members that have returned are Sue Staliga, Albina Balchunas, Jean Nefas, Stella Radin and Josephine Yuraitis.

An initiation party for new members will take place at the coming *Hallowe'en Party at Nefas'*. Sunday, Oct. 30. Program calls for pinocle at 5, dance at 7, initiation of members at nine. Don't forget, be down, especially the new members. Since you've come into our midst we have a surprise for you. We're going to honor you. We're going to lavish bountiful gifts on you, make a terrible fuss over you and in all sorts of other ways try to show you what important personalities you are.

We're going to show you what darn good guys we are, who stop at nothing to do the other fellow a turn. We'll spread coats on the floor so that the beautiful ladies shall not get their dainty feet soiled; we shall supply all men with ten cent cigars—if Mr. Stephens doesn't get them first. In short we're simply going to outdo ourselves on October 30th when you make your appearance at the Initiation Hallowe'en Party. All friends of Pirmyn are welcome to attend this party.

It has been very hard to keep the dates of the coming concerts and events straight due to the fact the sponsors of them in various towns have been continually changing the dates. There has been a date set for Pirmyn's presentation of the operetta “Laima”. It is Jan. 15, Sokol Hall. Pirmyn's concert tour dates have also been settled, after a fashion, November 19th and 20th to Detroit, Grand Rapids, Michigan. Waukegan, Ill. Nov. 13th. Pittsburgh and Cleveland Nov. 27-Dec. 4.

A welcome home party was held for Mr. Nefas and his daughter Jean at their home 2435 S. Leavitt Sunday, Oct. 16th. Many relatives and Pirmynites attended and everyone had a good time.

A formal dance has been suggested by our social chairman Onuks Skever. So, you can all see that we have a busy season ahead of us.

Have you heard—Johnny Zickus dishes out the best hamburgers and red hots in the city. With Roy Petro the owner they operate the P. D. poultry farm at 5519 S. Harlem Ave. Drop in sometime and surprise him. Incidentally, you can get the best poultry and eggs that are really fresh at reasonable prices.

They say Evelyn Kazy attended a wake Sunday and that is why she did not come to Nefas' welcome home party.

Andy Norbut regrets having to miss so many rehearsals due to his position as an instructor at Wurlitzers. Nevertheless, Andy makes the best of it. Nov. 10th is Andy's birthday. Our sincere congratulations.

And that is all for the present and, until we meet again, rehearsals are Friday and Tuesday nights 8:00 P. M. Says

Collier's Will Certainly Do Rushing Business

WITH PIRMYNITES

“Pirmyn” Chorus members are in their glory today. They've taken over not only almost this entire page, but have broken into better known print.

Turn to page 46 of this week's Collier's and if you are a Pirmynite, you'll have the surprise of your life. For you'll read the following in an article “Post-graduate Work” by Quentin Reynolds:

“The chief comedy attraction and head bartender (at Kitty Davis') is Frank Jacoba (Pirmyn member Frank Jakavicius), who in addition to being a double for Wallace Beery, is at all times willing to hop upon the merry rostrum with eight minutes of quips and gags and funny songs. Everyone thinks that he is very funny and—let us face it, folks—he is very funny and he has a good voice.”

Again, “Vic Bender (Pirmyn Victor Bender in person) once played football at the University of Maryland. He has an excellent voice and only last spring won a contest that gave him three months' tour of Europe strictly on the cuff.”

The story Mr. Reynolds wrote describes “Kitty Davis”, a cocktail lounge extraordinary in Chicago. Both Frank and Vic are employed there. You'll enjoy both the story and “Kitty Davis” if you ever find yourself there and are not strictly on the “water-wagon.” —V.

„Birute“

Hello once again, to you Monday readers of *Birute's* English column, also members and friends.

Just think, folks, only seven, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, more weeks until *Birute* makes its appearance on the stage with *Perikola*, the operetta, which was a success last May and now it has been requested to be given again to make it a double success, and also open the coming *Birute's* season.

So, folks, let's make it a date for December 11, 1938 at Sokol Hall, 23rd and Kedzie Avenue. Let's all see you there and enjoy a fine performance and help *Birute* on its successful Winter season of music and drama.

Now, all you members, new and old, who have stayed away, let's get back in the fold and help the rest of the chorus start the ball rolling for *Birute*, with Mr. Byanskas back. Let's help him make this year's *Birute's* season a big success. So let's see you all at rehearsals from now on.

Last week after intermission, Mr. Byanskas told us a little about his trip to Europe and how much he really enjoyed his vacation. He told us about the different music, songs and their different styles of singing and their leaders who have different ways of directing during the music festival. All in all he said he would like *Birute* to go out there and show them how *Birute* can do things with their singing. So, members, we have something to look forward to in 1940.

And now, members, let's all see you down at rehearsal every Friday hereafter and help put *Perikola* over.

So till Friday at 8:00 P. M., I remain, as ever, BJB

For Girls Only!

An attractive Chicago Lithuanian girl will be selected as “Miss Lithuania 1939”, Nov. 2nd, at the Chicago Lithuanian Auditorium for the Automobile Show. The duties of the girl selected will consist of participating in an elaborate pageant staged nightly for the duration of the Auto Show. The winning girl (likewise the runner-up) will receive valuable gifts. For details turn to page 8.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinį reikalauti čia: las krautuves, kurios skelbiaš Naujienose.

VICTOR BENDER

Once upon a time many centuries ago there lived in Lithuania the high priests who ruled the land. These high priests surpassed in power even the chief warriors who bowed in obedience to the dictates of the omnipotent deities. Far and wide religious ceremonies were held beneath huge majestic oaks where altars of eternal fire were zealously guarded by the sweet and young Vaidyliutes. The people gathered here to offer their humble sacrifices.

Apart and above these priests who conducted and instructed the Lithuanian populace stood the great Krive-Krivaitis. Deep in the remote forest, nearer to the god Perkunas' domain, the great Krive-Krivaitis announced to his disciples his desired wishes which were communicated to him by the eternal god. So aptly were these wishes carried out that Lithuania became a highly organized land.

The power of the priests was not confined solely to religious worship. They were the chiefs of the people, they prophesied, comforted and encouraged. So great did the reputation of Lithuanian priesthood grow that messengers from foreign lands came with rich gifts for the Krive-Krivaitis for his advice.

The above brief synopsis is but a microscopic part of Lithuania's rich historical background. The Lithuanian University Club has adapted an act for the December 4th Concert based on the fascinating legends of this period.

All of the music—Song of the Krive-Krivaitis, the High Priests Chorus, the Ballet of the Vaidyliutes—is written by Helen Pech.

In other words, the entire LUC Concert is being produced by the students of the Club. The writing of the play, the majestic music, the decorative scenery, colorful costumes, competent directing and acting—everything you will see will be new and fresh material, a world premiere performance—and entirely produced by the students.

Costuming will be directed by Emogene Graicus, gym teacher at Gage Park. “Aha”, she says, “You need a velvet and brocade costume. Well, let us see, I'll need 5 yards of muslin and 3 packages of dyes. First I'll dip the muslin in the dye this way—then that—and lo! I have your velvets and brocades. And I'll let you in on a secret. My velvets and brocades will look more authentic to the audience than the real materials.”

Ed Firant, student at the Art Institute, is scenery-properties manager. He avows, “We'll create the illusion of a huge oak tree by painting bits of canvas nailed to a wooden frame. And we'll have artificial fire and smoke arising from the stone altar I will build.”

The members of the ballet, Pearl Juzenas, Bella Pozer, Eugenia Graicus and Birute Rutkauskas, in the process of polishing their final steps in the dance, have set up a debate on “The Value of Polishing Toe Nails for a Shoeless Dance”. The debate is still in the bickering stage.

We are working with great enthusiasm for we know the success of this Concert means the success of our goal—the Scholarship Fund. Our enthusiasm is well founded for last Saturday the Lithuanian University Club held its Scholarship Award Banquet and awarded a \$300 Scholarship Loan to Miss Alvyra Ciparis who will now be able to finish her education at the University of Chicago. —Wenetta

DICTATORS and the Pursuit of Happiness

THE DICTATORSHIP BECOMES DOWNRIGHT INTOLERABLE IN THE REALM OF ORDINARY PLEASURES AND CASUAL INTERESTS. YOU CANNOT SPEAK AS YOU CHOOSE, READ WHAT YOU LIKE OR ARGUE A POINT OF VIEW

By VINCENT SHEEAN

(Con't. from last week)

It is not strictly necessary to be a Fascist party member to enjoy the benefits of *Dopolavora* and *Kraft durch Freude*. Theoretically any well-disposed, patriotic workman or employee can join either of these bodies. But in point of fact both are managed strictly from a Fascist point of view and include (among adults) chiefly party members. Those who are not party members usually go on a waiting-list and end into the party as soon as they can, so as to be able to claim their part in the glorious achievements of Mussolini and Hitler.

If you are bored, dull, ill at ease and puzzled in the new regime of dictatorship, the way of the party is your only way out. You can go in through these after-work recreational organizations—that is the easiest and most comfortable way—or you can go in by doing some work for the party in your office, the district where you live, or among your acquaintance. However you do it, you must get into the party if you are to enjoy the feeling of participation in the work and triumphs of the militant nation to which you belong. Non-party people are very nearly second-class citizens; they do not count; they are under the “tutelage” at best, or tyranny at worst, of the persons who do belong to the party.

This division goes into the factory, shop and office as well. Party members are preferred citizens. That is a rule of both the great Fascist states. In certain important professions which have an influence on the public mind (journalism, for example) nobody but party members are legally permitted to work.

(The End)

(Sorry, this is all we can give you of Mr. Sheean. We were given the right to reprint only a part of the article from the “November Redbook”, therefore at this point we must conclude. If you wish to continue, look up a “Redbook” for November. —Ed.)

THE WORLD AT A GLANCE

by Dr. E. G. Peters

Some Fruits of Munich

SOME FRUITS OF MUNICH

Now that the shouting over the “peace” of Munich has died away, let's examine the fruits of the four power conference in the birth-city of nazidom.

First is Czechoslovakia. That nation, the only remaining democracy in central Europe, the bastion against fascism, the link between France and Russia, is gone. What remains will be neither democratic nor independent. It will be a German puppet, making and unmaking its government and its foreign policy at the dictates of Berlin. Yes, Czechoslovakia, one of the finest and most promising nation of Europe, is gone — “sold down the river” by the money classes and the peace-at-any-price people of Britain and France.

Then comes France, already the victim of her weak surrender to Hitler and Mussolini. She is isolated today, cut off from her alliance with the Czechs and the Russians, with the Poles and Yugoslavians by her own miserable cowardice. Once proud France, who in 1919 largely dominated the peace conference, is today a mere protectorate of Britain threatened by Germany, Italy, and Spain. While we condemn bitterly the French government, we weep for the French people, and hope that they will rise in their wrath and sweep away the men who betrayed them and democracy.

And England, for a moment hysterical with joy at the “peace” that Chamberlain gave her, England, dressed in sackcloth and ashes, tear their hair and walk with bowed head and shame-mangled cheeks. For England, at the behest of your rich and timid, you refused to support a fellow democracy.

VIEWING KAUNAS

An expansive square with a plot of flowers in the center greets the visitor as he leaves the Kaunas station. One can see far for almost all the buildings are no higher than two stories. This creates, to the American, an atmosphere of a small town. However, the city of Kaunas in the last five years has expanded enormously on both banks of the Nemunas River. The mixture of new modern styled houses with the old wooden ones gives a disorganized appearance to the city. To this mixture of post-war structures and new brick buildings the languages spoken bring about a cosmopolitan feeling to the stranger of the city.

Laborers are heard on streets and building sites conversing in Russian. It is an odd thing, though, that Russian is spoken by almost every carpenter and bricklayer in Kaunas. The Jewish element is met with everywhere. To the layman's eye the majority of small store owners in Kaunas and in other towns and villages of Lithuania are Jewish. The Jewish newspapers are seen on the newsstands, the open air theatre where Jewish dramatic societies present their plays and concerts show no restraint by the government on Jewish life.

The Polish speaking element in Kaunas is meager. But they too have their 3 newspapers, talk Polish, and are none the worse for it. In the Ghetto, among the babbling of customer and seller one would never realize that he is in Lithuania. Jewish, Russian, Polish, Lithuanian in order named, dominate the conversations here in the market place. One can only conclude from the mentioned observations that no restrictive measures have been enforced for the suppression of alien tongues. There also is no restriction on the mode of clothes worn by the inhabitants, except if it's lack of money.

Paris influence is seen everywhere in town. Walk in the heart of the downtown district, on Laisvės Aleja and see Paris influence reign supreme. In store windows, on the streets, the latest styles from Paris are displayed. Hats of the most radical designs, knee length dresses with the fanciest of stylings and pumps of every kind except the toleless breed are known by the Lithuanian modern girl. The feminine element is quite up-to-date and ranks high with her American cousin in appearance.

The old and new buildings side by side, the conglomeration of tongues, the modern feminine influence, all contribute to the cosmopolitan air of the city. Yes, Kaunas is surely becoming the center of Lithuania.

J. A. Mickevičius, “Pirmyn” Member.

You refused to stand firmly against the danger of Germany dominating Europe. In 1914, you stood bravely. But in 1938 you yielded like a coward to the childish threat of Hitler's plans. If you don't watch out, your ruling clique that surrenders to the nazi blackmail will now drop France and join Germany in a hard and fast alliance. Yes, that clique will sell you for thirty pieces of silver.

Only Russia showed some concern for the sanctity of treaties. But now she must fortify, fortify, and FORTIFY! The growing spirit of democracy in that land typified by the Moscow constitution will be increasingly curbed; and more and more of Russia's man power and national wealth must be poured into the maw of Mars to prepare the Soviets to face their new enemies—Germany and England, Poland and some of the buffer states on the West, and Japan on the East.

Those are some of the bitter fruits of Munich. In sorrow and tears must the peoples of the world eat them.

SIUSKIT PER
NAUJIENAS
PINGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir
tarp pataria Lietuvos bankai

Diena Iš Dienos

Pirma Gimtadienio Sukakties Parė Pas pp. Pocius

Pereitą sekmadienį, spalio 16 d., susirinko būrelis gerų draugų iš Auroros ir apylinkių, o taipgi ir iš Chicago, pas pp. Pocius iškilmingai paminėti pirmas gimtadienio sukaktuves jų dukters Alice Josephine, kuriai sukako vieneri metai, kaip atvyko į šį pasaulį.

Kumas buvo chigagietis biznierių p. Chas. Kasiliauskas, kartu su juo atvyko daugiau chigagiečių, butent: pp. Pocius ir pp. Manaki.

Po šaukos puotos ir geriausių linkėjimų jaunutei Pociutei ir pp. Pociams, svečiai skirstėsi į namus geriausioj nuotakoje.

—VBA.

M. KEMESIENĖ CHICAGOJ

Vakar iš Detroito, Mich., atvyko naujienietė drg. Marija Kemesienė, dalyvauti SLA 6-to Apskričio konferencijoje. Čia žada praleisti dieną-kitą.

Skolinam Pinigus

Be komiso nuo \$30 iki \$300.00 ant parašo, algos, furniture ar ant automobilio.

Namon Finance Corp.
po Valstijos priežiūra.
6755 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. Grovehill 1038.

SUSIRINKIMAI

Spalio mėn. 26 dieną Yuškos svetainėje (Hollywood Inn) 2417 W. 43rd St. 8 valandą vakare, įvyks Lietuvių Jaunimo Kultūros Rateljio visuotinas narių mėnesinis susirinkimas. Nariai pribūkite punktualiai, ir užsimokėkite neužsimokėtas duokles.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Felix Janaszek, 29, su Beatrice Marozas, 23
Walter Daviditis, 24, su Magdalene Kalinoski, 19
Seaver Tomlis, 24, su Helen Condon, 22
Henry Biedronski, 23, su Anna Dzikas, 21
Joseph Balis, 31, su Frances Robley, 23
Walter Mattes, 33, su Thekla Vainora, 33

Reikalauja Perskirų

Domicelė Čepaitis nuo Joseph Čepaičio
Helen Vimont nuo Jules Vimont

Gavo Perskiras

Pearl Montvidas nuo Kazio Montvido

Naujos "Naujienų" Raštinės Valandos

Su spalio 2 d., "Naujienų" ofisas bus atdaras sekamomis valandomis:

Paprastomis dienomis, (nuo pirmadienio iki šeštadienio), 8 val. ryto iki 8 val. vakaro;

SEKMADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 1-mos po pietų.

Sekmadieniais skelbimus galima paduoti ar informaciją gauti šaukiant CANAL 8500 po 3 val. po pietų. "N" Adm.

ISTEISINO — Rudolph Sikora, jaunas chigagietis, kuris pereitos savaitės pabaigoj buvo išteisintas, Chicago's kriminaliam teisme. Jisai buvo traukiamas atsakomybėn už savo žmonos meilūžio Edward Solomon nužudymą.

Grybų Yra Daug, Bet Jie Ne Medžiuose Auga

Reikia Važiuoti Indianos gilumon

EAST CHICAGO, Indiana. — Apsilankius sekmadienį pas J. Kaminską, kuris gyvena po antrašu 5015 Weggs ave., East Chicago, Ind., radau Mrs. Kaminskienę namie. Užklausus kurgi gaspadorius, atsako išvažiuo grybauti. Atvažiuo automobilis su žmonėmis iš Chicago ir prašė, kad nuvežtų į tą vietą, kur grybai auga. Tik tai prašome palaukti, jis tuojaus bus namie.

Štai mus užkviečia pas save J. Kudirka, kuris tuo tarpu buvo atsilankęs pas Kaminskus ir sako: "Aš jums parodysiu savo namą, kaip aš patsai ištaisau savo rankomis."

Labai gražiai išrodo iš lauko pusės ir vidus taip išpuoštas, kad nė geriausias meistras geriaus nebutų padaręs. Kaip matyti, J. Kudirka moka patsai gerai suplanuoti ir savo rankomis padaryti.

Pririnko 10 bušelių

Mums bekalbant, štai ir Kaminskas atvažiuoja mūsų ieškoti. Sako, važiuojame grybų pažiūrėti. "Aš radau 2 bušelius, tai vieni kelmučiai, visi vieno kio didumo, lyg būtų padirbti kokiose formose." Paklausius Kaminsko, kaip jūs tokius galėjote surasti, atsakė, kad ant kelmo sėdėjo ir laukė, kad grybas išliktų. Kaip toks pasirodė, jį ir pasiima. Tai mano dviejų valandų darbas. Kadangi su manim buvo ir daugiau žmonių, tai aš jiems vis nurodžiau vietas kur grybai randasi, tad ir jie prisirinko 8 bušelius. Kitaip jie nebutų radę, nes Chicago's žmonės neprisipratę grybauti. Jie sako nežinūr medžių viršunes ir šakas ar tenais grybų neauga.

J. Kaminskas tikrina kas norėjo šimet grybų, tai rado jų užtektinai, bet pas mus ant vietos nesiranda, reikia pavažiuo-

ti nuo East Chicago's kokia 60 mylių Indianos valstijos gilumon. Tena is grybų yra užtektinai.

Rengia vakariene

Lietuvių Moterų Pašalpos Klubas rengia metinę vakariene sekmadienį, spalio 23 d., lenkų bažnytinėje svct., East Chicago, Ind.

Svečiai bus vaišinami su vištiena ir grybais, o po to bus smagūs šokiai prie geros muzikos. Bilietai visai nebrangūs, tik tai pusė dolerio.

B. Barniškis.

Daug Sutaupysi

Jei pirkisi dabar American Household bendrovėje.

American Household Co., 5409-11 So. Halsted gt. yra pasiryžusi išparduoti labai nupigintą kainą visų tuos baldus, pečius, sprinkšus, šildytuvus ir kitką, kurie iki šiol buvo jos krautuvėje pavyzdžių tikslu. Kai ką atiduos, t. krai aukos kaina — už 40% tikrosios vertės.

Turi dviejų gabalų didžiojo kambario setą, septynių dalių pietų setą ir panašiai. Viskas nauji, geri dailtai ir pigūs. Galima pirkti ir išmokėtinai. Terminalai pritaikomi taip kaip natūraliai. Atidara antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais vakarais iki 10 val.

(Skelb.)

Ruošia Veikalą Keistučio Kliubui

Keistučio Kliubas rengiasi prie metinio parengimo, ku- ris įvyks 20 d. lapkričio, Sa- kalų svetainėje, 2343 So. Ke- dzie ave. Beeinam man kliubo reikalais, užėjau pas Yušką, 2417 W. 43rd st. ir gerdamas alaus stiklą, išgirdau svetainė- je ką tai smarkiai kalbant.

Nieko nelaukęs ir paklau- siau p. Yuškienės kas ten da- rosi. Ji man atsako, nagi tai Liaudies teatro aktoriai mo- kinas veikalą "Iš Meilės" Kei- stučio Kliubo vakarui.

Aš tuojaus šmukštį į svetai- nę pažiūrėti ar jau gerai išmo- kę. Matyti, kad jau gerokai prasilavinę. O ligi parengimo tikimasi puikiai bus pasiruo- šęs. Veikalas labai geras, pil- nas juokų ir "verksmo". Žo- džiū sakant, vienas iš geriau- sių veikalų.

—K. Y.

Deportuos Chicagietį

Federalė valdžia ruošiasi deportuoti chigagietį Nick An- ton'ą Graikijon. Jo brolis bu- vo narys Capone "gengės", o jis pats buvo du kartus nuteis- tas už paleistuvystės namų užlaikymą.

Norint Gerų Anglių

IR
ŠVARAUS PRISTATYMO
ŠAUKIT
SEEley 4464

Geros Kokybės — Rušies ir Mieros Anglys.
Tinka kiekvienam kurenimo įrengimo tipui.

McCOY COAL CO.
934 W. 18th Street

ATIDA MOTERIMS—MERGINOMS

kol neužpūla šaltas oras.
APŽIURĖKITE SAVO FURKOTĄ. Aš turiu daug gerų kailių. Iš jūsų seno padarysiu naują furkotą nebrangiai. Ateikit krautuvėn
JOE HERMIN
4905 West 14th Street
O jeigu tas neparanku, aš ateisiu į namus.
Pašaukite CICERO 3700.

NAUJIENOS Žengia Pirmyn...

NAUJIENOS dabar yra padidintos, pagražintos ir pajvairintos.

NAUJIENOS duoda daugiausia žinių iš Chicago, kitų Amerikos lietuvių kolonijų ir viso pasaulio.

NAUJIENŲ specialūs korespondentai praneša apie visus įdomesnius įvykius ir nuotykius Lietuvoje.

NAUJIENOSE telpa daug straipsnių bėgančiais gyvenimo klausimais, mokslinio turinio raštų, eilėraščių ir apysakų.

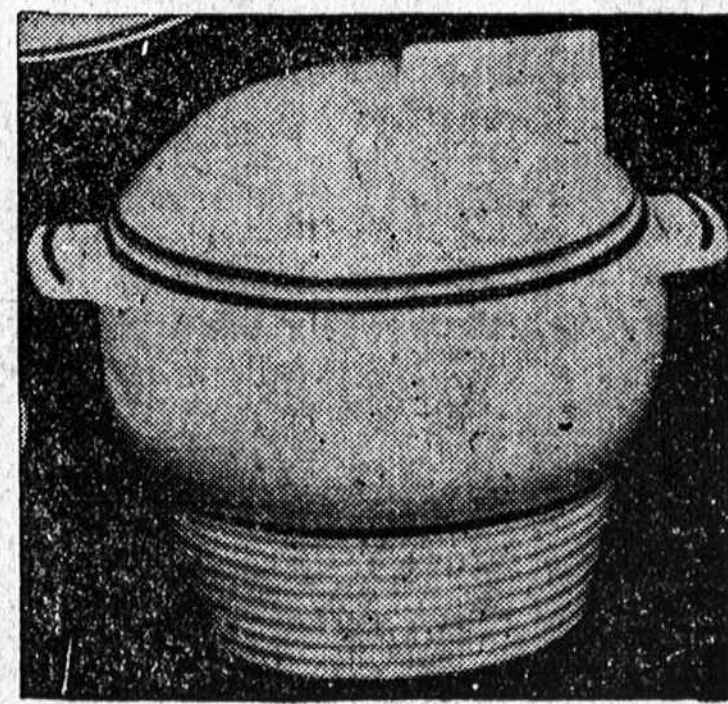
NAUJIENOS kasdien deda daug gražių paveikslų ir atvaizdų.

NAUJIENOS yra visuomenės organas — jūsų dien- raštis. Todėl skaitykite jas, skleiskite jas ir remkite biznierių, kurie garsinasi NAUJIE- NOSE.

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

INDAMS KUPONAS-

Šią savaitę su šiuo kuponu ir 44 centais gausit čia pažy- mėtus indus. Be jų setas bus nepilnas. Susitauykite pilną setą.

SU ŠIUO KUPONU GALITE DAR GAUTI

Grietinei Inda 44c

Dvi Druskinyčias 44c

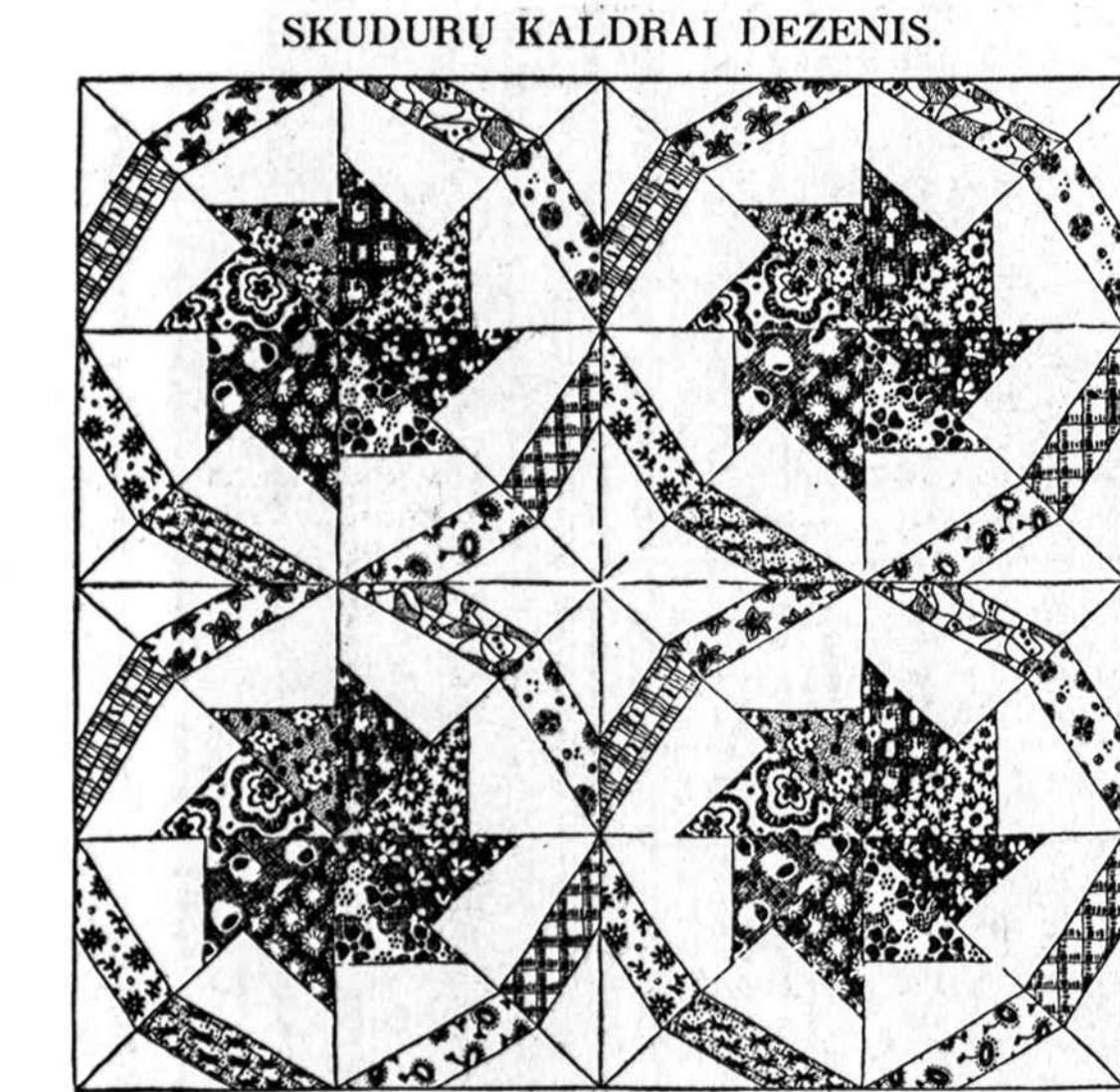
Pažymėkit ką norite

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS.

JEI UŽSISAKYSIT PER PAŠTĄ, PRIDĖKIT 15 CENTŲ PERSTUNTIMO IŠLAIDOMS PADENGTI.

Vardas

Adresas

ROAD TO FORTUNE PATTERN 1436

No. 1436 — Jei turit atliekamų skudurų ir kantrumo, ga- li už mažus pinigus pasisiūti labai gražią kaldrą.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT.,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

No. 1436

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

PETER PEN

Mes galime jums pa- rupinti puikios kokybės:

LENTU, MILLWORK, PLASTER BOARD, DUBIS, LANGŪS, BALANAS, KLIJŲ ir t. t.

Dėl pakeitimų ir permodellavi- mo kreipkitės į

D. C. LA VINE LUMBER CO.
NOT INC.
2136-48 W. 51st St.
CHICAGO, ILL.
Phones: HEMLOCK 0030-0031

Bowling-Billiardai

20 Aslų — 10 Stalų

Gėrimai ir užkandžiai vietoje Rezervacijos Klubams

Milo Wiesner Recreation
819-823 W. 35th St.
Tel. Yards 4621-4622-2868

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Ve- žam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas ga- rantuotas. Taipgi pristatom an- glijų visas miesta dalis.

3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

Lietuvis Plumberis

— Laisnuotas —

GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS. IRENGIA STOKERIUS

JOHN YERKES

2422 W. 69th St.

Tel. Republic 2867

Rez. Republic 5688

Ofiso tel. Yards 0706
Rez. tel. Lafayette 4557

P. KLJUKA, vedėjas

Columbia Roofing Co.
NOT INC.

Zvyrinis Dengimas ir ant Gon- tų Paruoštas Dengimas

Felt Gutters ir Blėkų Darbas Tai Specialybė

3319 So. Morgan St., Chicago

LUCKY INN

SCHLITZ ALUS

Lietuviška užėiga dėl jaunų ir senų.

Gėrimai, užkandžiai ir muzika. Kviečiame mus atlankyti

3203 So. Halsted St.

STANLEY BOGUSH ir LEO VAICEKAUSKIS.
Tel. Calumet 6579.

DAILY BUSINESS DIRECTORY

LIGONINĖS—HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI IŠIMAMI \$12.50

už

GYDYMAS \$50.00

LIGONINĖJE

RAUDONGYSLES IŠIMAMA viena

diena ligoninėje \$15.00

RAUMATIZMAS \$2.00

greitai palengvinama

VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00

Egzaminaciją įskait. vaistus

DOUGLAS PARK HOSPITAL

1900 So. Kedzie Ave., Chicago.

Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAS

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pir- mos rūšies su mo- derniškomis užlaido- mis ir Hollywood šviesomis. Darbas

garantuotas.

420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

AŠTUONIOLIKTOJ APYLINKĖJ VIS KAS NORS YPATINGO ĮVYKSTA

Katė Sukandžiojo Du Žmones — Amerikoje Visi "Kreizės" — "Spulkos" Likvidacija

(Tęsinys)

Štai, kiek jiems pasikalbėjus, šis "mokslinčius" pasakoja kaip darbe bosą prigavęs: Sako: "Štai, ir tie "kreizės makablistai", jie per daug "smart" ir nieko "nekerina". Aną dieną aš stoviu ant "kornerio" ir laukiu ateinančio "strytkario". O kad buvo šilta, tai aš savo "oberkautį" pasiūliau ant rankos ir jau norėjau lipti į "strytkarį", kaip čia biesas atnešė, nei iš še nei iš te, kokį beprotį su "artamabiliu". Ir kad žinotumei, jis tas... visai nesustojo, visai "kreizė nekėrino", kad žmones lipa į "strytkarį"... Ir kaip jis lėkė pro šalį... jo "artamobilio" durų klamkos rankena pagavo už mano "oberkautio" kišenius ir pradėjo tempti-nešti "oberkautį" ir mane. Bet kai aš gerai atsispyriau, tai "oberkautis" sprogo ir man tik liko vienas "pyšis". Kada nuėjau į darbą, bosas klausia, kodėl aš be "oberkautio". Pasakiau, kad "bomai" atėmė. Jeigu jie gali "prapertes" atimti, tai jiems "oberkautis" atimti yra "yzi". Bosas, tas beprotis, visai nesu-prato, pavierino, "sy" kokie tie "amerikantai" yra "kreizės".

Gatvekaris jau artinosi prie 18 ir Halsted, ir man reikėjo lipti laukan. O man begalo buvo malonu ir žingeidu to žmogaus kalbos ilgiau pasiklausyti.

MADOS

No. 4749 — Sporto suknelė. Sukirptos miteros 14, 16, 18, 20, taipgi 38, 38, 40 ir 42 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba pridurti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kainą 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

RUDUO, "SPULKA, ETC.

Jau ruduo. Visi sėdi namuose, vieni veikia kai ką, kiti skaito, rašo bei "pinakeli" pamuša. Kiti rupinasi draugijomis. Musų vietos "spulka" jau prieš kiek laiko "užmerkė akis". Širdis jau sustojo, tik kai kurie "nervai" dar kiek atlaiko. Čia buvo didelių ir mažų idelių. Dėjo pavieniai ir draugijos. Visi darė, taip sakant, pagal obalsį: "Savas pas Savą". Na, dabar jau yra viskas likviduojama (tulas laikas atgal valstija įsakė į du metus užbaigti visas sąskaitas).

Dvi vietos draugijos turi savo idelių, tai švento Antano iš Padvos ir Draugystė Susivienijimas Brolių ir Seserų Lietuvių. O upas atgavimui savo idelių labai mažas, kaip pas pavieniais, taip pas draugijas. Neseniai likvidavimo komisija pranešė visiems savo kreditoriams atvirai—atviru laiškų—"post card" kad jie leidžia varžytinėms—auktion—vieną namą Brighton Parke ir kuris pasiūlia daugiau, tas galės gauti.

Pasiūlymai turėjo būti priimti ne vėliau kaip 19 šio mėnesio. Tas reikė, kad tai ne vieša licitacija, nes atvirutė buvo pasakyta, kad kas nori pasiūlymus duoti turi pridurti juos į "spulkos" raštinę—ofisą.

Komitetai po pranešimu padėjo savo parašus pp. Kantrimas, Subaitis ir Kuchinskas (jaunesnis, tėvas miręs). Čia po to pranešimo subruzdė ir draugijos kad gaus bent tą namą. Pasiūlyta prekė, parašai komitetų padėti, bet pasekmės, tikros pasekmės, kol kas nėra žinomos. Ar draugijos gaus tą "licituojamą" namą ar ne, dar nežinia. Abi draugijos eina išvien. Pasekmes pranešiu vėliau.

—Bynsas

TERESĖS DIENA

Užpereitą šeštadienį pripuolė Teresės vardo diena. Mes lietuviai labai mažai Teresių turime. Musų apylinkėje, be rodo, tik viena tegyvena. O toji Teresė tai yra p-ni Teresė Kikienė, 644 W. 18th St.

Taigi, užpereitą šeštadienį susirinko p-nios Kikienės draugai į pasveikinti varduvių dieną. Apart vietinių, dar atvyko net iš Cicero miesto "kaip kiti sako, iš kitos dalies pasaulio", tai pp. Ulbikai ir pp. Mozieriai su savo jau pilnamečiais jaunuoliais, kurie visuomet ir visur kur dalyvauja su savo tėveliais.

Jiems lietuviškas gyvenimas arčiau prie širdies negu "mau-vys" arba šokiai. Malonu yra matyti taip sutinkančias šeimas! Žinoma, tai tėvams priklauso kreditas.

Po skanių p-nios Teresės pagamintų vaisių, visi kartu dailiai linksminosi iki vėlomos. Po to sekė draugiški pasikalbėjimai, kuriuose, žinoma, dalyvavo ir jaunuoliai. O pabaigai tai jau linkėjimai sveikata.

LOVEIKIS
Gėlės Vestuvėms, Bankietėms ir Pagrabams.
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7306

URBA
Gėlių Mylinčiams Vestuvėms, Bankietėms, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

tos, laimės ir ilgo gyvenimo p-niai Teresai Kikas. Bynsas irgi sako, kad šiuo reikiu sveikatos, nes be sveikatos nieko nėra.

TARP ROŽIŲ IR LELIŲ

Pereitą pirmadienį musų "Rožės ir Lelijos" surengė priminuves savo narei, p-nai Frances Ivanauskienei, kuri ką tik pagrižo iš Lietuvos. P-ni Ivanauskienė yra vietos žmonių gerbiama už darbštumą ir teisingumą, todėl ir yra garbė "Rožių ir Lelijų Kluubui" turėti tokią narę savo tarpe. Tuomet džiaugdamosios kluubietės ir surengė jai patiktuves.

Svečių buvo apie šešiasdešimt ypatų. Matėsi iš tolimųjų kolonijų ir iš Cicero. Po skanių užkandžių pradėta sveikinimai ir linkėjimai sakyti. Pp. Shlepavičius, Balzekas (iš Motor Sales), Skudas (graborius), Zitkus ir daugelis kitų. Visos valės baigėsi tik... apie

Ką, ką, bet Rožės ir Lelijos reikia pagirti už jų norą, drąsą ir pasiaukavimą dailiai sugyventi. Pas mus dar nėra buvę tokių įvykių, nes jeigu narė kartais kiek nors ir supyksta ant kitos, tai kitos tuoj subruzdė ir sudaro taiką. Žinoma, ne tokią kaip Hitleris. Čia pirmoje vietoje yra draugiškumas. Vahio musų leidis! Dirbkite naudingą darbą, jums vyrai ateis į pagalbą!

Bynsas.

Prigėrė Oak Forest Prieglaudos Įnamis

Buvęs Lietuvis.

Oak Foresto senelių prieglaudos žemėse yra tvenkinys. Jis negilus ir nemanyta, kad gali būti pavojingas.

Bet pereinot savaitės pabaigoj tame negilame tvenkinyje gyvybę prarado vienas senelis, gyvenęs prieglaudoj.

Tai buvo Steponas Lekus, vienas iš senesniųjų prieglaudos įnamių.

Mums nebuvo progos persitiktinti, bet pranešama, kad Lekus buvęs lietuvis, apie 60 metų amžiaus.

Išrado Naują Respiratorių

Dennis R. Scanlan, Stille—Scanlan chirurgijos įrankių firmos prezidentas išrado naują patobulintą respiratorių. Pirmiau respiratoriai buvo panašūs katilams į kuriuos buvo įdedamas lignonis, negalintis savo jėgomis kvepuoti. Respiratorius yra dirbtino kvėpavimo instrumentas. Dabar, naujasis respiratorius yra panašus senovės riterių šarvams. Tokiam respiratorijui paguldytas lignonis gali atsistoti ir jaučiasi daug laisviau negu "katiliniam" respiratorijui.

Tolstojaus Duktė Chicagoje

Vakar Chicagoj viešėjo garsaus rusų rašytojo L. Tolstojaus jauniausia duktė Aleksandra. Ji kalbėjo Oak Parko Pirmojo Kongregacinėje bažnyčioj. "Kas Vyksta Rusijoje".

Rado Nušautą Moteriškę

Bute ties 1536 Wieland st., policija rado nušautą moteriškę, 28 metų Mary De Vuono. Kulka perėjo per galvą. Manoma, kad ją pašovė vyras Ross De Vuono. Jis buvo suimtas.

SUEMĖ UŽ ŠERIFO NUŽUDYMĄ — Leslie Cameron, suimtas Poplar Bluff mieste, Missouri valstijoje, už Oklahoma valstijos šerifo Hught Owen nužudymą.

Spalio Mėnesio Svarbesni Įvykiai Chicagos Istorijoje

Surinkti Mėro Kelly Įsakymu

Spalio 15 d.

1834 — J. S. right nupirko 43 akrus žemės sekcijoje 22, nuo ežero iki State gatvės ir nuo 12 gatvės į pietus, už \$80 už akrą.

1870 — Jungt. Valstijų oro biuras liko įsteigtas po priežiūra Army Signal Corps.

Spalio 16 d.

1836 — Halstein Torison atvyko į Chicago iš Norvegijos su savo žmona ir vaikais. Jis yra pirmas norvegas pastatęs namą šiame mieste.

1855 — Laivų vilkinas "Seneca" vartojamas nuo 1847 eksplodavo plaukiant po Randolph gatvės tiltu, užmušdamas kapitoną ir inžinierius.

1864 — George W. Lyon ir Patrick J. Healy įsteigė savo muzikos sankrovą.

1881 — Laivas "Alpena" iš Grand Haven, Mich., plaukęs į Chicago prapuolė su visais juo plaukusiais žmonėmis.

1886 — Chicagoj įvyko generalė konvencija protestonų episkopalių bažnyčios.

1892 — Union parke pastatytas paminklas pagerbimui Chicagoj policistų, kurie dalyvavo Haymarket riaušėse. Johannes Gelbert buvo skulptorius.

1892 — Humboldt parke pastatytas paminklas Alexander von Humboldt, gamtininkui ir tyrinėtojų. Skulptorius buvo Felix Gorling.

1893 — Miestas priėmė Joseph Rosenberg fontaną Grant parke prie Michigan Ave.

1893 — Atlaikyta dvimetinė pasaulinė Women's Christian Temperance Union konvencija. 1911 — Įvykusi nacionalė progresyvių republikonų konvencija indorsavo Robert M. LaFollette į Jungt. Valstijų prezidentus.

Spalio 17 d.

1892 — Gaisras kilo dviejų augštų mūriniame name prie Illinois gatvės, vartojamame kaip obliavimo dirbtuvė ir persimetė į medžio sandėlius; nuostoliai siekė \$70,000.

CLASSIFIED SKELBIMUS
"N" RASTINĖ PRIIMA KASDIEN NUO 8 V. RYTO I 7:30 VAL. VAK.
Sėkmadieniais nuo 9 ryto iki 1 popiet ir nuo 4 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. CANAL 8500

1918 — Laikė influencos epidemijos į vieną dieną mirė 381 žmogus.

Spalio 18 d.

1834 — Buvo suorganizuota Chicago Cemetery Association.

1893 — Atlaikytas susirinkimas vyriausios masonų tarybos.

1898 — Spalio 18 ir 19 dd. įvyko Chicagoj nacionalis Taikos Jubiliejus, paminėjimui taikos ir užsibaigimo Ispanijos ir Jungt. Valstijų karo. Iškilmės pasidarė dar didesnės, delei dalyvavimo prezidento McKinley ir kitų augštų valdininkų.

Spalio 19 d.

1857 — Gaisras kiles mūrinių sankrovų 109 South Water St., buvo iki šio laiko pragaištingiausias. Nuostoliai siekė vien pusę milijono dol. Žuvo 23 žmonės.

1889 — John Crerar, kuris mirė spalio 19 d., dalį savo turto siekiančio apie \$2,500,000 paliko įsteigimui viešo knygyno.

1897 — Apie vidurmiestį pradėjo vaikščioti elevatorius (viršutiniai keliai).

1919 — Tabletė Amerikos Ekspedicinėms Jėgoms, buvo nudengta šiaur-vakariniame kampe Jungt. Valstijų teismo rūmų.

Spalio 20 d. iki Spalio 24 d.

1833 — Ketvirtainė mylia, apsupta State, Halsted, Roosevelt ir Madison gatvių, užėmus keturis blokus, buvo parduota už \$38,619.47, arba po \$6.72 už akrą. Šie pinigai tapo padėti ant 10 nuos. ir sudaro pagrindą dabartiniam mokyklų fondui.

1871 — Illinois legislatura nutarė atlygti Chicagoj miestui \$2,955,340, kuriuos Chicago išleido iškasimui Illinois ir Michigan kanalo.

1925 — Prie Dailės Instituto atsidarė Kenneth Sawyer Goodman teatras.

Spalio 20 d.

1926 — Atsidarė Wacker Drive.

Spalio 21 d.

1892 — Atsidarė pasaulinės Columbian parodos pastatai.

1895 — Lincoln parko komisieriai Dearborn Ave. nuo Burton Pl. iki North Ave. pavertė į bulvarą.

1906 — Visi cable gatvekariai šiaurinėje miesto daly pavertė į elektrinius gatvekarus.

1928 — Forest Home kapinėse pastatytas aminklas vyskupui Samuel Fellows.

1929 — Smarkios audros užliejo parkus palei ežerą, pridardamos ežero krantams didelių nuostolių.

Chicagietė 100 m. Amžiaus

"Gimtadieniai Jau Nusibodo"

Chicagietė Mathilda Fritze, 4741 N. Campbell Avenue, antradienį sulaukusi 100 m. amžiaus.

Vakar jai buvo suruoštos pagerbimo iškilmės. Ji tarė svečiams: "Aš minėjau labai daug gimtadienių. Man jau pradeda nusibosti."

Ji gimė Vokietijoje. Chicagoj atvyko 1859 m. Ji labai gerai atsimena didįjį Chicagoj gaisrą ir daug kitų istorinių įvykių. Ji matė Chicago išaugant iš mažo ir purvino miestelio į didįjį milijoninį metropolį.

Nupigo Gasolinas

Vakar Standard Oil Co. nupigino gasoliną perkupčiams po pusę cento už galioną.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų Ieško

PAIESKAU PUSSESERES, Onos Jonutės, Kauno rėd., Telsių apsk., Gegrėnų parap., gyveno Chicagoj. Turiu svarbų reikšmę, malonėkite atsišaukti arba kas žino suteikite antrą. Kaz. Paulauskas, 7547 — 14th Ave., Kenosha, Wis.

SITUATION WANTED Ieško Darbo

PAIESKAU DARBO Penteris ir popieruotojas iš vėdus, iš lauko ir štoruose, 10 metų patyres, darbas užtikrintas. Chicagoj ir priemiesčiuose apskaitinavimas dykai. J. AUGAITIS, 1608 S. 50th Ave., Cicero, CIC. 2633

BUSINESS CHANCES Pardavimui Bizniai

GREITAM PARDAVIMUI taVERN, išdirbtas per 10 metų—Gera! pilnai įrengtas—Pilnas stakas ir license. Turiu du biznesus. Parsiduoda pigiai. Canal 1799.

PARDAVIMUI TAVERNAS su namu, 2 aukštų mūrinių, karštų vandeniu apšildomas, arba mainysiu į bile. 739 E. 92nd Pl.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

Savininkai aukojai Bizniavą nuosavybę 3234 So. Halsted St., moderną krautuvę, 6 kambarių, flatą garu apšildomą, 2 karų garažą. Kaina \$8500. Terminal. E. S. LOEWENSTEIN, 160 N. LaSalle St., Randolph 4449

TIK \$500 IMOKESTIS. Perka moderną Sun Parlor 2x5 kambarių apartamentą—garu šildomą. Platus lotas, 2 karų garažas—Filma kaina \$4500.

LOUIS MORRIS and CO. 4006 Division St., Spaulding 7410.

2 FLATŲ mūrinių po 6 kambarių, 1 aukštų karštų vandeniu šildomas, antras pečiai, Bangvalv stogas, 30 pėdų lotas, arti 46 ir Fairfield ave. Kaina tikrai \$7800.00. JAMES J. TAUBER, 1653 West 51st St.

PIRK DABAR moderną, kampinį 4 apartamentų namą garu šildomą. Elektra, refrigeratorius. Rends \$1680.00. Kaina \$8,000.00. Liberaus terminai. FIRST STATE MORTGAGE CO., 4752 FULLERTON, Capitol 3020.

PLYTINĖ KATEDŽ, 2844 Lowe Ave.—apšildoma — 4 ir 4 kambarių, \$2500.00. Kreiptis į Cacciatore, Victory 3669, 2554 Wentworth Ave.

PARSIDUODA gražus 6 flatų apartamentas, kampas, apšildomas, prieš parką, gražiausioj vietoj; gražus namas. Kas pirks tuojau, gaus už \$11,000.00. Reikia tik \$1500.00 įnešti. Morgicius yra lengvai mokamas. Turi but parduotas greitai. CHARLES URNICH, 56 W. Washington St., Room 514. Tel. Central 3870.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

"ARKLYS, 4 KARVĖS, veršiai, kiaulės, vištos, pieno separatorius ir ukės įrankiai visų rūšių—viskas 80 akru gerų žemių, 2 mylios nuo Hart, Oceana apskrčio vietos, Svarbiausieji pastatai. Viskas už \$3200.00, terminalai. Mrs. Osborn, Hart, Michigan.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE Rūkandai ir Įtaisai Pardavimui

ISPARDUODAME BARŲ FIKCERUS 1938, visokio didžio su Coil Bakais ir sinkom. Taipgi šturų fikcerius del bile kurio biznio įskaitant svarstyklės, registerius ir lee baksius. Cash arba ant išmokėjimo. Pamatykite mus pirm negi pirsite kitur.

S. E. SOSTHEIM & SONS, 1915 SO. STATE STREET, CALumet 5269.

Suėmė Lietuvį Besižvalgantį Per Langus

Mašinisto padėjėjas dienos ir "Peeping Tom" naktimis. Tokią rolę vaidino lietuvis Leo Dikšas, bet jis tapo pagautas slankinėjant apie pirmo augšto langus, 3016 Parnell Ave.

Suėmė jį policistas John Trinka iš Deering stoties, paskilbęs ristikas. Trinka sučiuro Dikšą, 3341 Lituanica Ave., bet nē pats nepajuto kaip atsigulė ant pečių. Policistas turėjo panaudoti "ju jitsu" iki Dikšą galutinai nugalėjo.

Dikšas pasigyrė mokyklų buvęs čempionas, nes turėjęs savo sistemą. Turėjęs sistemą ir besižvalgyme per langus. Jis turėjęs sąrašį geriausių langų. Labiausia mėgęs rudgalvių langus.

WATCHMAKER—JEWELER Laikrodininkas ir Aukšakalis.

H. BEGEMAN BRIGHTON PARKO pirmąjįs CREDIT JEWELER nori laikrodėlių, laikrodžių taisyti. Dykai apskaičiavimas—darbas užtikrintas. 4184 Archer Ave.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE Automobilių ir Trakai Pardavimui

NEREIKIA IMOKESNIO—30 MĖNESIŲ IMOKĖT. Visiškas porūderimas, malonūs body, fenderio darbai, baterija ir priedai. Greito, nauj sustiprintas. Viskas nuo viršaus iki tarsi. 16 metų patyrimas mūsų gamykloje. Aida vakarais, sekm. Apskaičiavimas, towing dykai. Taipgi pilnas pasirinkimas naujų ir variotų karų. Be imokėjimo pinigų. 2609 MILWAUKEE AV. Belmont 4844.

DAUGYBE VARIOJŲ KARŲ BUICK & PONTIAC

MILDA AUTO SALES 806 West 31st Street Telefonas VICTORY 1696

ATEIK į Didžiausį Kokį Chicagą Bet Kada Yra Mačiusi Automobilių Išpardavimą.

Pasirink iš virš 600 šioj šaly pulkiausių automobilių. Visu išdirbysčių ir modelių tokiomis kainomis, kokių negalima niekur rasti. Kokio markete neiešoktum—naujo ar seno karo—mes galime patarnauti gerai — ir sutaupti jums šimtus dolerių.

1938—ir 1937—Buicks—Oldsmobiles — Chevrolets — Fords — Pontiacs — Chryslers — Plymouths — De Sotos — Studebakers — Cadillac — La Salles — Packards — Dodges — Grahams — Willys — už pigiai kaip \$295.00—kai kurie naujutėliai.

Kiekvienas karas mūsų ekspertų patikrintas—musų garantija tam, kad tuoti jums ilgametinį patarnavimą.—Taipgi virš 300—1936-1935 ir 1934 karai visų išdirbysčių už pigiai kaip \$85.00.—Musų stakas yra Chicagoj didžiausias. Kodėl laukti?—kada gali nupirkti gražų veik naują automobilį už taip mažus pinigus.

Kiekvienas karas turi mūsų naujo karo ir dešimties dienų važiavimo bandymo garantijas.

Nereikia jums ir gryną pinigų—mes imsimė jus seną karą kaip imokėjimą—likusią dalį mažais mėnesiniais imokėjimais iki dviejų metų. Nesvarbu kur gyventum, nepraleisk šio didžio išpardavimo. Musų dvi krautuvės yra atdaros kasdien iki 10 P. A. ir visą dieną sekmadienį.

COOK COUNTY FINANCE CO.

1340 W. 63rd Street prie Loomis. 2828 W. North Ave. prie California.

FINANCIAL Finansai-Paskolos

KONTRAKTORIUS MOKES aukščiausią kainą už defaultuotus pirmus morgicius, bondsus ar kitokius vertybės popierius. Taipgi pirs senus pastatus bet kokioj Chicagoj apylinkėj. J. J. Jerome, 188 W. Randolph Street, 1513 kambarys. Tel. State 7416.

BUSINESS SERVICE Biznio Patarnavimas

Tel. Victory 4965. STOGDENGYSTĖ IR BLEKOS DARBAI 35 metai bizny, turi pilną apraudą už darbus. Lengvų išmokėjimų, jei norite. BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET MSE CO. 3216 So. Halsted Street.

COAL—WOOD—OIL Anglys—Malkos—Aliejus

Kainos Numazintos—ANGLYS

EGG\$6.00
NUT\$6.00
BUT LUMP\$6.00
MINE RUN\$5.75
SCREENINGS\$5.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ AR NAKTĮ

PRISTATYMAS MIESTE IR PRIEMIESCIUOSE.

Tel. ARDMORE 6975

GAUKIT NAUDOS maksimumą iš aliejinio pečiaus, "Arrow Stovai" yra geras kuro aliejus. Svarus, be-smarvės, ekonomiškas. Greitas pristatymas visur. Telefonas Vincennes 4300.

Ar Ieškot

• PIRKTI
• PARDUOTI

PAGARSINKIT SAVO BARGENUS.

• NAUJIENŲ GARSINIMUS VISI SKAITO.

• PASAUKIT MUS TUOJAUS

DEŠIMTS MERGAIČIŲ JAU ISTOJO "MISS LITHUANIA" KONKURSAN

Rinkimai įvyks Lapkričio 2

Bernice Tumas

Amelia R. Lukas

Apie dešimts Chicagos lietuvaičių jau įstojo į "Miss Lithuania" konkursą, kuris įvyks lapkričio 2 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoje. Dviejų gražių kandidatų paveikslai yra šios žinios pradžioje.

Išrinktoji gražuolė "Miss Lithuania 1939" atstovaus Chicagos lietuvių 1939 Automobilų Parodoje, kuri atsidarys lapkričio 12 d., didžiuliam Tarptautiniam Amfiteatre.

Laimingoji lietuvaitė, kuri bus išrinkta 1939 metų "Miss Lithuania", ne vien laimės garbingą rolę dalyvauti 1939 metų Automobilų Parodoje, bet kartu laimės ir labai gražią dovaną.

Juozas F. Budrikas

J. F. Budrikas, savininkas Budriko radio ir baldų krautuvių, 3411 South Halsted St., skiria pirmos vietos laimėtojai — puikų "Parlor Setą".

Antrosios vietos laimėtoja gaus naują, nepaprastai gražų 1939 metų Radio Aparatą.

Trečioji gaus dovaną, kurios kiekviena mergaitė trokšta — puikų auksinį žiedą.

Tas dovanas, ypatingai "Parlor Setą" bus galima pamatyti J. F. Budriko krautuvių lange.

"Miss Lithuania" rinkimai įvyks lapkričio 2 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoje, po "Naujienų" ir Automobilų Parodos viršininkų priežiūra. Teisėjais bus bešališki žmonės — 10 lietuvių ir trys atstovai iš Automobilų Parodos. Rinkimų tvarka dar negalutinai nustatyta, bet jau žinoma, kad konkurso vakare įvyks šokiai ir kad Andrejevo šokėjų grupė išpildys gražią programą teisėjams gražuolę renkant.

Konkurse gali dalyvauti visos jaunos ir nevedusios lietuvaitės. Įstojimui reikia štai ką padaryti:

Prie šios žinios randasi įstojimo kuponas. Jį reikia išpildyti duodant teisingas informacijas. Pridėjusios prie kupono savo gerą ir aiškią fotografiją, atneškite arba atsiųskite paštu į "Naujienas".

Darykite tai skubiai, nes laikas labai trumpas. Iš paveikslų reikės klišes pagaminti ir reikės iš anksto žinoti konkurso dalyvių skaičių, tad nelaukite.

Užsiregistruokite konkursui — TUOJAU!!!

Gražuolių Kontestas

ISTOJIMO KUPONAS

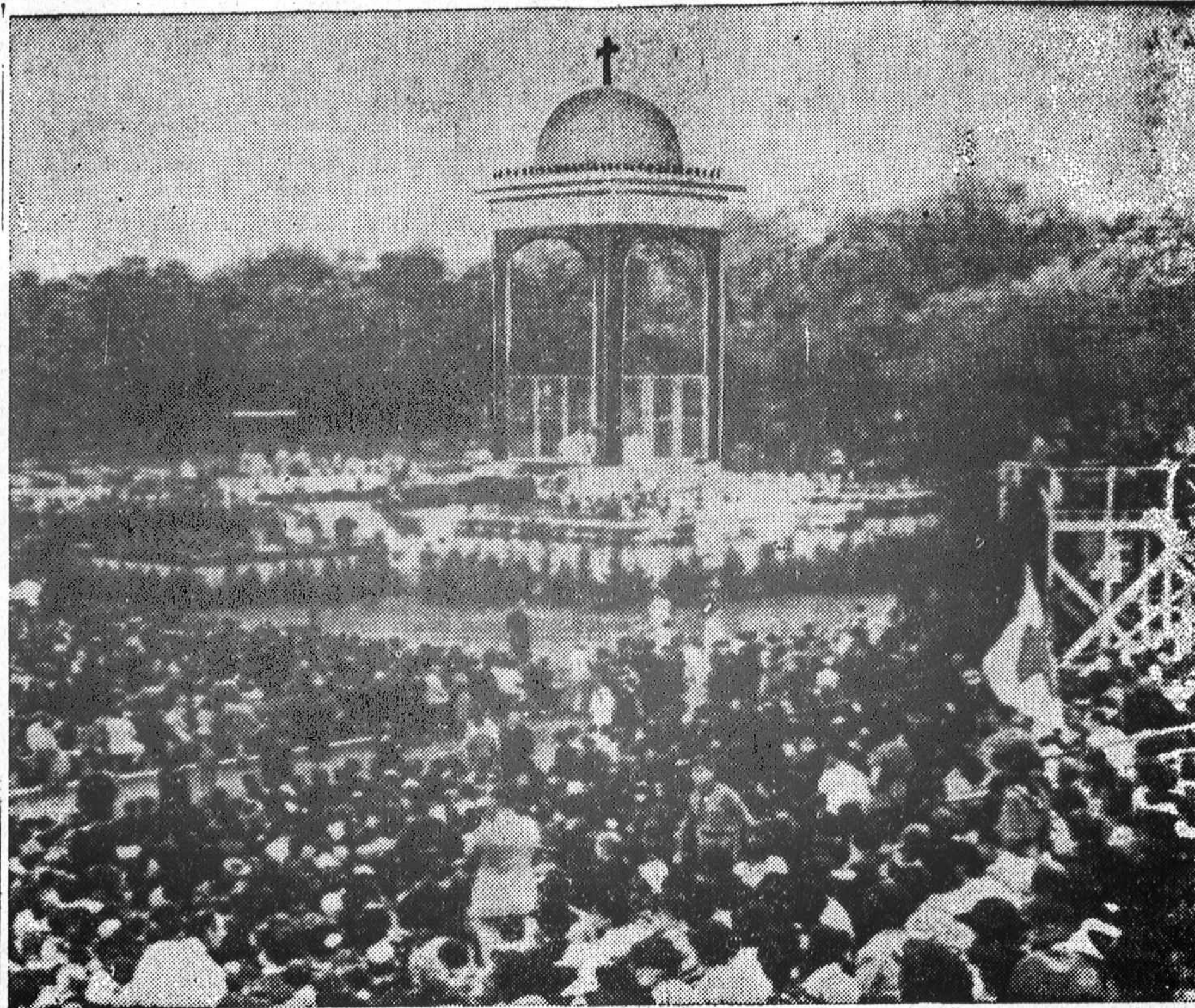
Vardas-pavardė
Adresas
Telefonas
Amžius
Plaukų spalva
Akių spalva
Užsėmimas

Šiuomi įstoju į "GRAŽUOLIŲ KONTESTĄ". Prisiunčiu savo fotografiją. Sutinku prisilaikyti visų taisyklių ir jo vedėjų nurodymų.

Parašas

Fotografijos bus priimamos tik iki spalio 29 d., todėl TUOJAUS prisiųskite fotografiją.

P. S. Tiksliai aiškios ir spaudai tinkamos fotografijos bus priimtos.

Vaidas 8-to USA Eucharistinio Kongreso pamaldų New Orleans, Louisianoje. Kongresas pasibaigė pereiną savaitę. Jam vadovauja Chicagos kardinolas Mundelein.

Sako, Kad Baltijos Valstybėse "Visai Ramu"

Ten ir Gyventojai Esą Patenkinti Buviu

Šiomis dienomis iš kelionės po Europą sugrįžo George C. Hager, 202 E. Walton Pl., prezidentas Rotary International organizacijos.

Išduodamas raportą apie Rotary skyrius Europoje, prezidentas Hager pareiškė, kad vienintelė vieta kur "visai ramu" ir kur "viešpatauja tikra taika" yra Pabaltijė.

Jis sako, kad Lietuvoje ir kitur Baltijos pakraščiuose žmonės yra patenkinti gyvenimu, turi kuo pragyventi ir visai nėra bedarbių.

"Lietuvoje, tačiau", tęsia Hager, "yra žymiai pasireiškęs nerimas dėl Vilniaus klausimo."

Lietuvos Rotary skyriaus nariai maldaute maldavę, kad Rotary International organizacija užsistotų už Lietuvą Lenkijai.

Sumušė Kalbėjusį Prieš Hitlerį

Muštinės išardė susirinkimą Viking Hall, 2741 W. North Ave., kur kalbėtojai turėjo svarstyti Hitlerio rolę Europos reikaluose.

Sumuštas yra prof. Harris Fischer, 5871 Glenwood Ave., kuris turėjo būti vyriausiu kalbėtoju. Kadangi prof. Fischer buvo skelbiamas kaip buvęs Hitlerio padėjėjas, tai apeliacinės nacių priešininkai, matyt, manė, kad susirinkimas yra šaukiamas nacių, ar nacių Bundo.

Vos prof. Fischer pradėjus kalbėti, tuoj kilo triukšmas, o vienas nepažįstamas žmogus priėjęs profesorių sumušė.

Policija po to žmones išvėikė iš svetainės.

Kaip Prašalinti Depresiją

Kai Summito viršininkai nutarė apribuoti alinių skaičių iki 35, tai beveik visuose žymesniuose pastatuose pasirodė "For Rent" afišos.

Kai Summito viršininkai pereiną savaitę nutarė apribuoti viršininkų skaičių, tai miestelyje atsidarė dar 10 alinių, bet jau nebėra "For Rent" afišų.

SPORTAS

WHITE CITY

Šiandien White City arenoje susikibs Al Williams su Ruffy Silverstein, kuris yra laikomas šios valstijos čempionu.

Williams chicagiečiams yra gerai žinomas iš praeties; ypač dažnai jis pasirodydavo prieš dvejus metus. Nors tada jis buvo jaunas, bet darė labai gero ristikio įspūdį. Dabar jis yra subrendęs ristikas ir priklauso prie pačių gerųjų rūšių.

NAUJAS TALENTAS

Kitą trečiadienį, spalio 26 d., Rainbo Fronton arenoje (Lawrence ir Clark) pasirodys naujas ristikas, butent, Ignacio Martinez.

Martinez atvyko iš vakarinių valstijų, kur jis nugalėjo visus savo oponentus. Tai nepaprastai tvirtas ir geras ristikas. Risis jis su Hans Schnabel, kuris per paskutinius kelis mėnesius labai pasižymėjo, nes įveikė tikrai gerus ristikus.

Be to, risis dar ir kelios poros kitų ristikų.

Tai Ši Karta Mokiniai Pamokino

Ir mokytojai labai raudonavo

Dabar Joliet vyksta šiaurinių Illinois valstijos mokytojų konvencija. Pereitos savaitės pabaigoje jie netikėtai gavo gerą pamoką nuo mokinių.

Pereitų metų konvencijoj grojo Joliet high school dujų orkestras. Begrojančios vienos kompozicijos "pianissimo" (tylia) dalį, pasirodė, kad mokytojai neklausė, o kalbėjosi, popierius atskleidė, kojomis barškino. Nekreipdami dėmesio į klagesį orkestro nariai kompoziciją užbaigė.

Šimet vėl grojo tas orkestras. Bet vėl grojant "pianissimo" pasireiškė klagesys, dujų orkestras staigiai sustojo groti, o jo nariai ėmė kalbėtis skaityti laikraščius, dailintis saldainiais, etc.

Iš karto klausytojai mokytojai nežinojo kas atsitiko, pradėjo juoktis, bet neilgai trukus kol suprato kamė dalykas. Tada visi tik paraudonavo ir it musę kandę nutilo.

Apiplėšė Lietuvio Mėsinę Marquette Parke

Apolinaras Grigas, 47 metų, 7200 So. Campbell Ave., turintis tuo adresu mėsinę pranešė policijai, kad du vyrai su kaukėmis įėjo į sankrovą prieš jį uždarant ir atėmė iš jo \$100. Trys apylinkės vaikai, kurie tuo laiku žaidė sankrovoj buvo plėšikų paguldyti ant grindų.

Erwin Retzer, 21 m. mirė nuo širdies ligos dirbdamas savo namų dartzę Riverside priemiesty.

Mr. ir Mrs. John Zimmerman, 2468 Berleau Ave. atšventė auksines sutuoktinių sukaktuves savo sunaus namuose. Jie turi 3 sunus, 2 dukteris ir 8 anukus ir kitus giminės.

Automobilių Nelaimės

Prie 35th ir Salt Creek automobilis užmušė 15 metų mergaitę Florence Christensen. Tai buvo Riversidėj, Ill.

Prie Laramie ir 63-ės automobilis užmušė 60 metų chicagietį John Zec, nuo 5925 South Paulina. Vairuotojas bandė pabėgti, bet policijai pasisėkė jį suimti. Tai buvo 19 metų jaunuolis Ernest Pilot, nuo 4811 St. Lawrence Ave.

Troko šoferis Walter Hickman, 6240 Champlain Ave., žuvo, kai jo mašina susidurė su keleiviniu automobiliu prie 81-mos ir Essex.

Vakar ir užvakar Chicagoje žuvo dar keli žmonės, viso 8, o nuo šių metų pradžios automobilių užmušė 520.

Norman Thomas Chicagoj

Rytoj vakare Chicagos Ashland Auditorijoje kalbės Norman Thomas, apie A.F.L. ir C.I.O. kovą. Pralkabas rengia Cook apskrįčio Socialistų Partija. Pradžia 8 val. vak.

Užvakar naktį prie 35-tos ir Ellis buvo nušautas Bert "Swallow Tail" Delaney buvęs Capones gaujos gengsteris. Priežastys nežinomos.

KETVIRTADIENĮ ATSIDARĖ AMERIKOS MENO PARODA

NEPATEKO NEI VIENAS ŽYMESNIS CHICAGIETIS

Praeitą ketvirtadienį popiet kurinių iš senesnės mokyklos Chicagos Meno Institute buvo atidaryta 49-ta metinė Amerikos plastikinio meno kurinių paroda. Ji atsidarė truputį atvėsusi upu, ne taip kaip seniau budavo. Mat, nei vienas chicagietis žymesnis menininkas nepateko į parodoj turinčių kurinius skaičių. Dvylika didelių galerijų užpildytos iš kitur atsiųstais eksponatais, daugumoje iš New Yorko.

Teisėjais buvo trijų muziejų kuratoriai: Clyde H. Burroughs, iš Detroito Instituto; Henry Marceau iš Philadelphia muziejaus ir Henry S. Francis, iš Clevelando muziejaus.

Be didžiojoje vidutinio gerumo eksponatų, yra daug ir tikrai gerų, ypačiai senosios kartos menininkų, butent, Louis Betts davė labai gerą portretą jauno vyro su smuiku. Robt. Brackman — pp. Lindberghų portretai, kurie net Paržiaus parodoje buvo išstatyti.

Didžiąją premiją, pp. Loganų aukso medalį ir \$500 pinigais, laimėjo Robert Laurent, iš Philadelphia už skulptūrą vardu "Klupanti Moteriškė." Francis Chapin, chicagietis, gavo Normano Wait Harris sidabro medalį ir \$500 pinigais už vietovaidį vardu "Upelis." Buvo ir daugiau mažesnių premijų išdalinta už įvairius pasižymėjimus dailėje.

Bendrai šiųmetinė parodoj skulptura lyg ir dominuoja tapyba. Tapyba, didžiojoje "moderniška." Jono Lie, Wyman Adamso, Brackmano ir Louis Betts'o kuriniai daro milžinišką kontrastą prieš kitus smulkius "modernistų" kurinius. Tik gaila, kad taip mažai teisėjai tepriėmė tapybos

C.I.O. Pasirašė Sutartį Su Pleno Firma

Pereitos savaitės pabaigoj Chicago Hardware Foundry of North Chicago sutiko pasirašyti ir jau, berods, pasirašė sutartį su C.I.O.

Firma pripažino uniiją ir sutiko su ja derėtis. Turi apie 700 darbininkų.

Siunčiame Pinigus Lietuvon Ir Į Kitus Kraštus

Paštu ir Telegrama už priėmimą kainą. Siuntėjui pristatome kvitą su gavėjo parašu. Ant pareikalavimo išsiunčiame pasiuntimo kvitas ir pinigų pasiuntimo ratas.

Naujienos
1739 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

PASKUTINIS KELIAS DIENAS Dar Galit Įsigyti — Vėliau Nebegausite ROGERS SIDABRA

MADE BY ONEIDA LTD.

HOLLYWOOD VOGUE Design

6 ŠMOTAI AUKSTOS RŪŠIES

1 Peilis
2 Sakutės
1 Šaukštas
2 Šaukštukai

SU 6 KUPONAIS TIKTAL

Dežė \$1.75-35c extra

99¢ PER SET

Kitur Kainuoja \$2.75

Taupykit Kuponus

GALIT GAUTI TIEK SETŲ KIEK NORITE. TURIME EXTRA GABALUS IR DEŽE

VERTINGAS SIDABRINIŲ DAIKTŲ KUPONAS

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsakymai per telefoną neprimami ir kuponai turi būti asmeniškai pristatyti į ofisą. Tie, kurie gyvena užmiestyje, gali atsiųsti kuponus ir pinigus paštu, bet turi atsiųsti ekstra 15c pašto ir pakavimo išlaidoms padengti arba iš viso \$1.14. Užsakant dežę paštu, reikia atsiųsti ekstra 35c. Dežė ir persiuntimas paštu \$2.10.

Siunčiu kuponus. Taipgi pinigais
Atsiųskit man
Vardas
Adresas
Miestas Valstija